

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

JAN PODZIMEK

IV ročník

MALÉ ČASOPISY

LITTLE MAGAZINES

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Ivo Šiříšťa, Ph.D.

Praha 2011

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

V Praze dne 23.6.2011

.....
vlastnoruční podpis

Poděkování:

Děkuji Doc. PhDr. Ivo Šiříštemu, Ph.D., za odborné vedení bakalářské práce.

Dále děkuji Ondřeji Petrovskému, Vítězslavu Crhonkovi, Daně Podzimkové, Petrovi Šabatovi, Pavlovi Kubovi, Emě Skarkové, Martinu Kuchťíkovi, Zdeňkovi Proškovi, Zuzaně Rambouskové, Áje Ondříčkové, Josefu Volfovi, Julii Kochové a Markétě Hacklové, tvůrcům malých časopisů, že si udělali čas a přispěli svými cennými poznatky.

Anotace v českém jazyce

Malé časopisy – časopisy vydávané dobrovolníky pro malou komunitu lidí jsou fenoménem. Malé časopisy vznikají i zanikají jako houby po dešti. Práce mapuje podobu malých časopisů v roce 2011. Práce obsahuje doporučení pro začínající tvůrce. V průběhu psaní této práce zaniklo alespoň pět malých časopisů.

Klíčová slova

časopis, malý časopis, skautský časopis, oddílový časopis, školní časopis, základy žurnalistiky

Anotace v anglickém jazyce

Little magazines - magazines published by volunteers for small community people are a phenomenon. Small magazines constantly arising and passing away. This work maps the shape of small magazines in 2011. The work includes recommendations for beginning authors. During the writing of this work has expired at least five small magazines.

Klíčová slova

magazine, small magazine, scout magazine, group magazine, school magazine, journalism basics

Souhlasím s půjčováním bakalářské práce v rámci knihovních služeb.

Obsah

1 Úvod.....	6
2 Malé časopisy.....	8
3 Obvyklá témata k malým časopisům.....	9
3.1 Název časopisu.....	10
3.2 Cílová skupina.....	11
3.3 Periodicita.....	12
3.4 Náklad a rozsah.....	13
3.5 Formát.....	14
3.6 Finance.....	17
3.7 Archiv.....	18
3.8 Příspěvatelé.....	20
3.9 Redakce.....	21
3.10 Autorská práva.....	24
3.11 Cíle časopisu.....	26
3.12 Typografie a grafika.....	27
3.13 Obsah.....	29
3.14 Digitální editační nástroje.....	31
3.15 Šíříme časopis.....	32
4 Ať žije papír.....	33
5 Výchovný význam malých časopisů.....	34
6 Vzájemnost.....	35
7 Skutečné malé časopisy.....	36
7.1 Ajetřák.....	37
7.2 Akela.....	39
7.3 Blaník.....	40
7.4 Čigoligo.....	41
7.5 Čtverák.....	42
7.6 Hlásínek.....	43
7.7 Hořec.....	44
7.8 Jednička hlásí.....	45
7.9 Kruháč.....	46
7.10 Kvočlák.....	47
7.11 Lokali.....	49
7.12 Medvědník.....	50
7.13 MK (eMKáčko).....	51
7.14 Poslíček.....	53
7.15 Protlak.....	54
7.16 S.M.R.K.....	55
7.17 Světlík.....	56
7.18 Tresko-plesk.....	57
7.19 Wakan zpravodaj.....	58
7.20 Lampyris.....	59
8 Fiktivní časopis Rychlých Šípů: TAM-TAM.....	61
9 Závěr.....	62

1 Úvod

V této práci se zaměřím, jak již název napovídá, na malé časopisy. Takovéto zaměření bakalářské práce mi dává hned do začátku k zodpovězení jednu podstatnou otázku „Co to je malý časopis?“, případně také doplňující otázku „Jak se liší malý a velký časopis?“. Přestože práce bude o časopisech malých, na úvod začnu u těch velkých. Velký časopis je, obecně vzato, časopis který si můžeme koupit v obchodě. Jeho vydavatelem je velká, obvykle nadnárodní, společnost a jeho hlavním cílem je zisk vydavatele. Oproti tomu malý časopis může vydávat prakticky kdokoliv, stačí jen aby se rozhodl. Bude ho vydávat pro pár svých kamarádů, pro svou komunitu. Jeho hlavním cílem nebude zisk, ale dobrý pocit z toho, že vytváří skutečné hodnoty. S trochou nadsázky lze říci, že člověk, který si každý týden na čistý list papíru sepíše své úkoly na následující týden vydává sám pro sebe takový malý časopis.

Přestože malé časopisy nepotkáme v obchodech a až na výjimky ani knihovnách, nepotkáme partu dospívajících jak si jej čtou na ulici a bude-li vycházet v našem okolí, pravděpodobně o něm nebudeme vědět, jsou malé časopisy značně rozšířené. Neexistuje a už ze samotné podstaty malých časopisů nemůže existovat žádná centrální evidence, malé časopisy totiž vznikají a zanikají rychleji, než je lze evidovat. Do skupiny malých časopisů patří drtivá většina školních časopisů a pak velmi početná skupina časopisů skautských a obdobně zaměřených oddílů.

V této práci se pokusím podrobně zmapovat a popsat úskalí, která provází tvůrce malých časopisů od prvního nápadu na vznik nového plátku, přes úspěšnou distribuci až po vrchol jejich redakční činnosti. Osobně již bezmála pět let jeden takový časopis vydávám, jmenuje se Lampyris a v práci se o něm několikrát zmíním, za tu dobu jsem postupně zjistil, co jeho tvorba obnáší a které oblasti je možné zanedbat, aniž by se to projevilo na výsledku. Tyto své zkušenosti se pokusím v maximální možné míře do práce promítnout. Když mne poprvé napadlo, že bych mohl vydávat malý časopis, hledal jsem nějaký popis, jak to udělat. V té době jsem nic takového nenašel a při vlastních pokusech jsem se do tvorby několikrát pěkně zamotal. Touto prací bych rád pomohl začínajícím, a snad i zkušenějším, tvůrcům malých časopisů, aby se vyhnuli začátečnickým chybám.

Ve druhé části své práce se zaměřím na vyhledání některých konkrétních vydávaných časopisů, jejich popis a ukázkou toho, co je v nich dobře a co naopak špatně. To je pro tvůrce velmi důležité, neboť se na příkladu jiného časopisu mohou inspirovat ke zlepšení toho vlastního. Ano, správně, inspirovat, nikoliv použít cizí nápad. Budu zjišťovat, o čem se v takových časopisech

obvykle píše, co se v nich obvykle nevyskytuje, v jakém rozsahu a formátu vycházejí, jaká je jejich periodicita a jaký je jejich příběh.

Přestože se pokusím vyhledat vycházející malé časopisy prakticky kdekoliv, předpokládám, že drtivá většina nalezených časopisů bude spojena se skautskými oddíly a středisky, případně s oddíly svou činností blízkou ke skautským oddílům. Na tvůrce skautských malých časopisů mám již nyní několik kontaktů a další bez problémů dohledám. Neznám ale nikoho, kdo by věděl o vycházejícím malém časopise mimo skautské prostředí.

V souvislosti s předchozím také předpokládám, že časopisy budou obsahovat informace o uskutečněných oddílových akcích a zároveň v nich téměř nebudou informace z „neskautského“ života. Očekávám, že tyto malé časopisy budou tvořit dobrovolné redakce, které nejsou za svoji činnost nikterak honorovány a i samotný tisk a distribuce časopisu bude řešena zdarma či nějakou formou spolupráce s místní firmou. Očekávám, že občas v nějakém časopise najdu reklamu na nějakou menší firmu či živnostníka, zejména pak na ty, kteří časopis nějak podporují.

Nakonec také očekávám, že většina časopisů bude tištěna na formát A5 a bude vycházet pětkrát do roka – tedy jednou za dva měsíce s výjimkou letních prázdnin. Předpokládám, že distribuce časopisů bude řešena osobním předáním čtenářům, nebude tedy použita žádná přepravní společnost. Obvyklý náklad malého časopisu očekávám mezi 20 a 30 výtisky.

K malým časopisům je potřeba přiznat také, že stejně snadno jako vznikají, mohou i zaniknout. Byd' budu rád, pokud tomu tak nebude, tak očekávám, že alespoň dva časopisy o který budu psát přestanou vycházet dříve, než stihnu tuto práci dokončit. Tvůrci malých časopisů obvykle skutečně balancují na hraně. Stačí jen drobný negativní podmět, nešťastným způsobem řečená připomínka, jen o trochu menší zájem o číslo či několik málo nepatrně zpožděných příspěvků a s časopisem je konec. Jeho tvůrce s ním „sekne“. Konec konců, rozdíl mezi slovy „vydávat“ a „vzdávat“ není zase tak velký a na počítači je dokonce lze napsat na stejných klávesách.

Ilustrace 1: Malé časopisy

2 Malé časopisy

„Časopisy jsou periodické tiskoviny, které vycházejí v pravidelných intervalech, nejméně však dvakrát v roce pod stejným názvem, který má předem stanovené zaměření a neslouží aktuálnímu zpravodajství.“¹ Malé časopisy tuto definici pochopitelně splňují. Ovšem s tou drobnou výjimkou, že k „aktuálnímu zpravodajství“ občas slouží. V řadě malých časopisů totiž najdeme několik aktualit, které se týkají právě jeho čtenářů. Tedy například skautský oddíl ve svém časopise aktuálně informuje o změně termínu tábora nebo nejbližších akcích. I přes to se ale jedná o časopis a nikoliv o noviny.²

Malé časopisy od těch „velkých“ rozeznáme už na první pohled. Podle vizuálního zpracování, rozsahu, témat a místa, kde jsme se s časopisem setkali, je zřejmé, že se jedná o malý časopis vydávaný pro velmi úzkou skupinu lidí. „...malý časopis, pro lidi, pro své kamarády. Chceme, aby je bavil, aby sami dopisovali. Nechceme se jen literárně vybít. ... Chceme časopis, který by ostatní bavil a také poučil.“³ To je velmi přesný popis cílů většiny malých časopisů a pocitů jejich tvůrců ve chvíli, kdy se rozhodnou začít tvořit první číslo. Cílovou skupinou takového časopisu může být parta kamarádů, školní třída, účastníci zájmového útvaru nebo třeba skautský oddíl. Malých časopisů je v české republice mnoho, ale nepodléhají žádné evidenci nebo registraci, neboť se na ně obvykle vztahuje výjimka v tiskovém zákoně⁴ pro periodický tisk vydávaný výlučně pro potřeby vydavatele. O zjištění počtu malých časopisů a zavedení jakési evidence se již neúspěšně pokoušeli zakladatelé Sdružení amatérských novinářů ČR nebo Galénovy nadace.⁵

Mezi malé časopisy by se pochopitelně dalo zařadit mnoho internetových stránek, weblogů a webových deníčků. Ty ale nejsou do této práce zařazeny, neboť povaha redakční činnosti a práce s nimi je značně odlišná. Podrobněji o tom píší v kapitole „Ať žije papír“.

Jednou z obvyklých forem malých časopisů jsou školní časopisy. Ať už ty „oficiální“, vydávané školou, nebo studentské. V posledních letech však většina školních časopisů přešla na formu internetového časopisu. Pravděpodobně nejobvyklejší současnou formou malých časopisů jsou oddílové časopisy skautských a podobných oddílů. Tato forma časopisu také stála u vzniku celého fenoménu malých časopisů. Stačí si vzpomenout na fiktivní časopis TAM-TAM, vydávaný, taktéž fiktivním, klubem Rychlých šípů⁶ v knihách a komiksech Jaroslava Foglara, které byly ovšem vytvořeny dle reálných podkladů. O knize Záhada hlavolamu a fiktivním časopisu TAM-TAM budu později ještě psát.

3 Obvyklá témata k malým časopisům

V této kapitole se budu věnovat tématům, kterým se dříve či později musí věnovat každý autor malého časopisu. S některými se setká tvůrce nového časopisu, s jinými se lze setkat až po určité době jeho vydávání, s dalšími se tvůrce setkává denně. S těmi posledními každý tvůrce doufá, že se nesetká nikdy.

Rozhodně není mým cílem suplovat jakoukoliv příručku základů žurnalistiky nebo podobné publikace. Tato práce má pomoci těm tvůrcům malých časopisů, kteří by se do tvorby rádi pustili, ale nejsou si úplně jisti, zda si dokáží přesně představit, co je při vydávání malého časopisu čeká.

3.1 Název časopisu

Každý časopis by měl mít název, o tom není sporu. Profesionální časopisy si na názvu staví svoji image. O časopisu bez názvu se nikdo nebude bavit, protože by neměl jak ho pojmenovat. Na druhou stranu je ale potřeba uznat, že název není vše. Občas někde zaslechnu, že se někdo chystá vydávat nový časopis a že už má pro něj dokonalý název. Obvykle je to také ta poslední zpráva, kterou o takovém časopisu slyším. Začít se prostě musí od obsahu, ale tomu se budu věnovat až později. Název časopisu by měl být krátký a měl by čtenáře přilákat k přečtení. Také je vhodné, aby se název dobře skloňoval, protože pak se bude o časopisu dobře mluvit a to je nejlepší možná reklama, navíc zadarmo. „*Hlavní je nekopírovat ostatní. Vymyslet něco fakt nového. Něco, co by nám zaručilo čtenáře.*“⁷

Napadne-li vás nějaký úžasný název, někam si ho запиšte, můžete o něm i mluvit, ale v tuto chvíli není potřeba jej napevno zvolit. Osobně si bez problémů dokáži představit, že první číslo vyjde bez názvu a bude v něm čtenářská anketa, ve které se název vybere. Případně můžete, než vyberete vhodný název, vydávat časopis pojmenovaný třeba „Časopis“, „Bezejmenný“, „Občasník“ nebo „Náš“. Pokud bude v časopisu kvalitní obsah, není absence názvu v případě malých časopisů na škodu, nemělo by se ale jednat o trvalý stav.

„*Pak to rozhodl Mirek: »Víte, jak si sdělují zprávy domorodci v tropech? Mají všelijak vykotlané ohromné kusy dřev, do kterých tlučou dřevěnou palicí. Toto podivné bubnování je slyšet na hodinu cesty do další domorodé vesnice, kde zprávu odposlouchávají a signalisují ji dále. A dřevo, do kterého je tlučeno se jmenuje TAM-TAM. Pojdme tak říkat i našemu věstníku, který bude přece také takovým dorozumívadlem mezi druhostraníky!«*“⁸

3.2 Cílová skupina

Cílová skupina definuje skupinu čtenářů, které je především určen obsah časopisu. Je potřeba se nad ní dobře zamyslet, protože její volba výrazně ovlivní naše rozhodování v dalších podstatných oblastech. Vypadá možná jednoznačně, že cílovou skupinou časopisu vydávaného skautským oddílem jsou jeho členové, ale není to tak docela pravda. Je potřeba se zamyslet nad tím, zda náhodou nechceme obsah časopisu směřovat i na rodiny členů nebo na jejich kamarády. U školních časopisů budeme nejspíše zvažovat, zda se jedná o časopis pro žáky, učitele nebo příznivce školy.

Důležité je nejen si cílovou skupinu formálně definovat, ale dobře ji znát. Těžko můžeme vydávat časopis pro první stupeň ZŠ a přitom sami být učitelem na gymnáziu a onu ZŠ občas vidět. Při tvorbě malých časopisů, ale teď myslím jen ty nejmenší z nich, je dokonce možné si cílovou skupinu určit jmenovitě. Třeba pokud mne bude bavit psát povídky a vím, že čtyři mé kamarády je bude bavit číst, mohu začít vydávat povídkový časopis v nákladu pěti výtisků pro Frantu, Tondu, Ondru a Martinu. Něco podobného je možné i v případě malých skautských oddílů. Každopádně ale není možné úspěšně psát pro skupinu, kterou neznám. Profesionálové na to mají týmy psychologů, tvůrci malých časopisů to musejí zvládnout sami.

3.3 Periodicita

„Periodickým tiskem se rozumí noviny, časopisy a jiné tiskoviny vydávané pod stejným názvem, se stejným obsahovým zaměřením a v jednotné grafické úpravě nejméně dvakrát v kalendářním roce.“⁹

Této definici pravděpodobně vyhovují všechny malé časopisy. Jelikož se jedná o definici citovanou z tiskového zákona, tak její naplnění zakládá autorům tvůrcům takových časopisů určité zákonné povinnosti. „*Mnohý si myslí, že když označí svůj malý časopis za občasník, že se jej nic netýká – opak je pravdou.*“¹⁰

„Doporučení: Zaskočit si do městské nebo okresní knihovny a půjčit si ČSN 88 0410 (Korekturní znaménka), ČSN 88 4101 (časopisy), PN 01/66/2 (Rukopisná maketa), Tiskový zákon, Zákon o periodikách, Autorský zákon, Listinu základních práv a svobod a vše, co najdete kolem otázek vydavatelské a typografické činnosti apod.“¹¹

Pro nové autory je důležité si určit, jak často bude jejich časopis vycházet. Důležité je především to, jak dlouho trvá příprava nového čísla, protože od vydání jednoho k vydání druhého prostě kratší čas být nemůže. Nezapomeňte ale také na odpočinek. Ze zkušenosti s vydáváním časopisu Lampyris musím prohlásit, že doba potřebná k tvorbě čísla je stále stejná. Je tedy možné zjistit, jak dlouho trvá výroba prvního čísla, přidat k tomu dva nebo tři týdny a zjistíme minimální periodu našeho časopisu. Čím častěji je časopis vydáván, tím více se o něm ví a tím náročnější je příprava jeho obsahu. Malého časopisu vycházejícího dvakrát ročně si někteří lidé nejspíše ani nevšimnou. Zde si také dovoluji upozornit, že občasník skutečně vychází jen občas, ale řídí se to tím, kdy má čtenářům co nabídnout. Nikoliv tím, kdy má jeho tvůrce čas k sepsání dalšího čísla.

Zvolená perioda je také důležitá při volbě časově závislého obsahu. Například pokud v časopise zveřejňujete pozvánky na kulturní akce, tak nemá smysl je zveřejňovat na celý rok dopředu, když další číslo vyjde za měsíc. Stejná situace nastává i s připomínáním různých výročí. Ve školním časopise budou termíny prázdnin a v oddílovém termíny plánovaných akcí jen do příštího čísla.

3.4 Náklad a rozsah

3.4.1 Náklad

Pod kouzelným slůvkem náklad se skrývá jednoduše to, kolik kusů časopisu se musí vytisknout. Kolik jich půjde ke čtenářů, kolik do archivu a podobně není podstatné. Obecně je považováno za slušné doručit autorské výtisky všem přispěvatelům. Vydáváte-li časopis pro skautský oddíl, zkuste zvolit náklad podle počtu členů. U školního časopisu budete muset odhadnout zájem, u prvního čísla to bude trochu jako sázka do loterie. Vydáte-li časopisů málo, odradíte některé možné čtenáře. Vydáte-li časopisů moc, zbytečně plýtváte.

Mezi formy, které jsou u malých časopisů ještě stále k vidění je forma oběžníku. Takový časopis je vydán v jednu nebo několika málo oběžnících a ty pak buď kolují, obíhají, mezi jednotlivými čtenáři, nebo si jej čtenáři na určeném místě vyzvednou a do stanoveného termínu je zase vrátí, aby si jej mohli vypůjčit i ostatní. Rozmach internetu pochopitelně znamenal pro časopisové oběžníky „těžkou ránu“, ale i tak některé vydržely. Možná za to může i jisté nezaměnitelné kouzlo takového způsobu distribuce a vynucení živého kontaktu mezi čtenáři. Pro první čísla nejmenších z malých časopisů může být oběžník tou pravou sondou, zda je o časopis zájem. V kombinaci s funkčním webovým archivem se pak může jednat i o dlouhodobě funkční model.

TAM-TAM Rychlých šípů byl zpočátku také oběžníkem,¹² se zvyšujícím počtem pravidelných čtenářů se z něj později stal časopis tištěný v nákladu až 300 výtisků.¹³ Podobný vývoj je snem mnohých tvůrců.

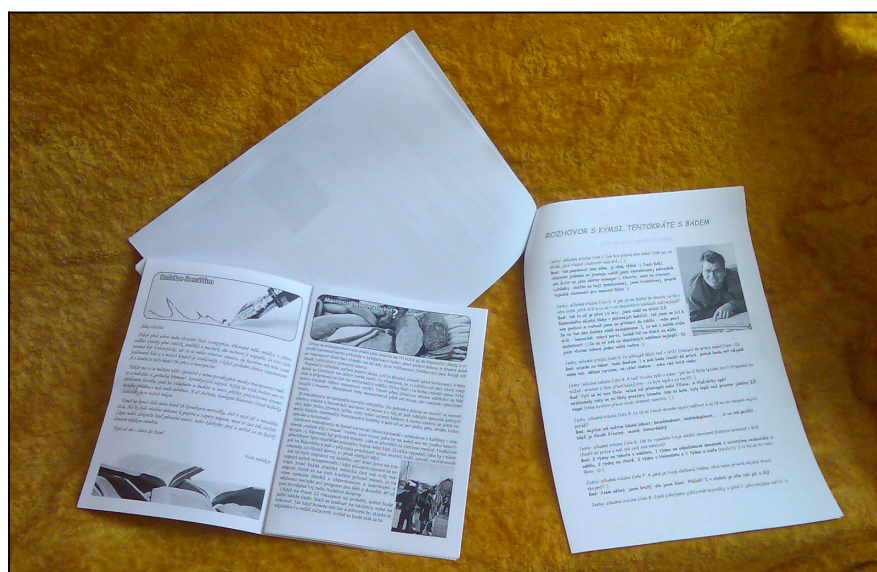
3.4.2 Rozsah

Profesionální časopisy mají v každém svém čísle stejný, nebo alespoň obdobný, počet stran.¹⁴ To pomáhá při počítání nákladů na výrobu, tisk a distribuci a také při zpracování samotném. Můžeme použít stejné a stejně dlouhé rubriky i příspěvky v nich. Stačí nám pak jen jednou vymyslet, jak to na stránku naskládat a pak už jen měnit obsah. U malých časopisů ale obvykle není možné, aby všechna čísla byla stejně obsáhlá. Ať už proto, že někdo nedodal slíbený materiál, nebo to prostě bylo jinak plánováno. Přesto je vhodné stanovit si nějaké hranice, aby časopis nebyl příliš tlustý ani příliš tenký.

3.5 Formát

Ohledně formátu, tedy velikosti, svého časopisu máte zcela volnou ruku, Neexistují žádná doporučení či nařízení, která by vybírala formát za vás. Přesto ale je potřeba vybrat takový formát, aby se na něj dobře vešel zamýšlený obsah a aby se nám na něj dobře tisklo. Doporučuji podívat se dobře na tiskárnu, kterou budeme k tisku časopisu využívat, zjistit jaké formáty papíru podporuje a pak zajít do papírnictví a nějaký z těchto formátů si vybrat. Velmi pravděpodobně takto vyberete formát A4. Obdobně postupovali zcela nezávisle na sobě i další tvůrci malých časopisů a tak se stalo, že prakticky každý malý časopis vychází v jednom ze dvou formátů¹⁵:

1. Formát A5, což je vlastně napůl přeložený list formátu A4. Takový formát má mnoho výhod. Předně je pak možné tisknout na téměř libovolné tiskárně a papírů je také všude dost. Některé tiskárny mají dokonce funkci pro „tisk brožury“. To nám potom stačí jen vytvořit jednotlivé strany a tiskárně říct, „ať si to nějak poskládá“. Po vytištění stačí stránky přehnout a sešít a výtisk našeho časopisu je na světě. Dovoluji si upozornit, že běžně používané sešíváčky nestačí pro sešití brožury formátu A5 a je potřeba se poohlédnout po nějaké větší, nebo časopis nesešívat.
2. Formát A4, což je vlastně napůl přeložený list formátu A3. V takovém případě je nejlepší nalézt tiskárnu, která dokáže tisknout brožury tohoto formátu a pak je vše velmi podobné předchozímu příkladu. Jen ta sešíváčka musí být ještě o něco větší. Je ale také možné takový časopis tisknout po obou stranách na formát A4 a pak nějakým způsobem vyřešit vazbu stránek.

Ilustrace 2: Různé formáty tisku. Vlevo brožura A5, vpravo volné listy A4.

Najdou se i tvůrci, kteří se chtějí formátem odlišit a pak volí různé méně obvyklé formáty, jako například A6. Ještě zarytější odpůrci obvyklých formátů pak používají například čtverec o hraně 210mm nebo A4 přeložená podélně, tedy ve výsledku formát 105×297mm, nebo ještě absurdnější formáty. Chcete-li nějaký takový formát, předem si raději zkuste, zda jej dokážete vytisknout a také zvažte, zda nebude při čtení spíše na obtíž.

Sešití časopisu by téměř mohlo být samostatnou kapitolou. Někteří tvůrci si skutečně pořídí velkou sešívačku a sešívají časopis kancelářskými sponkami. Jiní zase časopis nesešívají vůbec. Například první čtyři čísla časopisu Lampyris byla sešita reznou nití či vlascem po celé délce hřbetu a z vnější strany byl nalepen proužek lepící pásky, aby se vazba nepoškodila. Se zvýšením nákladu u dalších čísel již tento systém nebylo možno udržet a od té doby je Lampyris buď bez sešití nebo sešíván kancelářskými sponkami.

Ilustrace 3: Vývoj vazby časopisu Lampyris. Zleva: Rezná nit s přelepem, vlasec bez přelepu, kovové spony, bez sešití.

3.5.1 Volba vhodné tiskárny

Ještě se zmíním o tom, jak vybrat nejvhodnější tiskárnu pro tisk malého časopisu. Pro těch několik kopií, které plánujeme je určitě zbytečné oslovovat nějakou profesionální tiskárnu. Pokud ale bude váš časopis úspěšný a náklad se bude pohybovat někde kolem 200 výtisků, zkuste nějakou kontaktovat. Připravte se ale na řešení dalších komplikací¹⁶. Nám ostatním postačí malá domácí tiskárna připojená k našemu počítači. Tyto domácí tiskárny lze dělit na dva v současné době obvyklé typy.

Prvním typem je inkoustová tiskárna. Ta tiskne prostřednictvím nádoby s inkoustem, která vystřikuje na papír. Všechny novější inkoustové tiskárny umějí tisknout barevně, i když většina uživatelů do nich drahé barevné inkousty nekupuje. Navlhne-li potištěný papír, tisk se rozmaže. Náklady na tisk bývají obvykle vyšší než u následující varianty. Nejlepší metodou tisku časopisu je v tomto případě tisk jednoho originálního výtisku na inkoustové tiskárně a následné množení na laserovém kopírovacím stroji.

Druhým typem je tiskárna laserová. Popis technologie tisku je v jejím případě obtížnější, ale podstatné je, že tiskové náklady bývají oproti inkoustovým tiskárnám nižší a výtisk se po navlhnutí nerozmaže. Většina domácích laserových tiskáren tiskne jen černobíle. Na laserové tiskárně je možné vytisknout všechny kopie časopisu. Následným množením na kopírovacím stroji bychom pouze přicházeli o kvalitu.

K některým tiskárnám lze dokoupit tzv. „duplexer“. Jedná se o speciální zařízení, které je schopno uvnitř tiskárny otočit papír a potisknout jej i z druhé strany. V kombinaci s funkcí pro tisk brožury to pro nás pak znamená, že stačí jednotlivé stránky odeslat k tisku a z tiskárny nám již vypadne štůsek papírů, který stačí jen přehnout a máme časopis hotový.

3.6 Finance

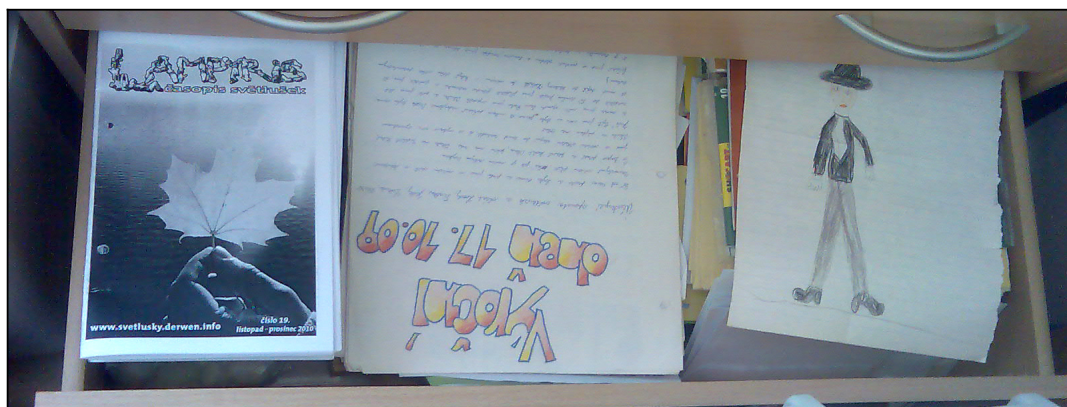
Všechno něco stojí, o tom není pochyb. I když si to možná nepřipouštíme, tak s tvorbou malého časopisu jsou spojeny určité výdaje. Občas je potřeba někam cestovat, potřebujeme koupit papír a náplň do tiskárny. A zajisté by se toho našlo ještě více. Kde na to všechno vzít? Nevydáváte-li jeden z největších malých časopisů, rovnou zapomeňte na placenou inzerci. Máte v podstatě jen tři vhodné způsoby, jak časopis financovat:

1. Jste pro časopis tak zapálení, že všechny náklady hradíte ze své kapsy. Dobře si ale promyslete, jestli to tak chcete a můžete dělat dlouhodobě.
2. Máte bohatého kamaráda, který časopis platí. Nikdy ale nezapomínejte na to, že kamarád může o časopis ztratit zájem nebo přijde o peníze, a mějte připraven také záložní plán.
3. Šíříte časopis za peníze. V tom případě si ale řádně prostudujte zákony naší země, protože je možné, že se bude jednat o podnikání.¹⁷

Podrobně jsou možné způsoby získání finančních prostředků, zejména pak prostřednictvím reklamy a sponzorů, popsány v knize „Základy žurnalistiky pro redaktory studentských časopisů“.¹⁸ Dobrým zvykem u oddílových časopisů bývá, že je plně hradí oddíl.

3.7 Archiv

„Archiválie je dokument uchovávaný v archivu, tradičně obvykle písemnost, ale může to být vlastně jakékoliv datové médium.“¹⁹ Do archivu jsou obvykle zařazovány takové dokumenty, které by v budoucnu mohli někoho zajímat. V případě časopisu se bezpochyby jedná o všechna vydaná čísla. Bylo by ale vhodné uschovávat i veškeré získané materiály. Jeden nikdy neví, kdy by se něco takového mohlo hodit. Určitě tedy nevyhazujte získané příspěvky, fotografie ani kresby. Jak konkrétně bude archiv vypadat záleží na vás. Pro to neexistuje žádné doporučení. Můžete všechny materiály jen tak dávat do krabice od bot, pečlivě zakládat a popisovat v šanonech, nebo je archivovat v digitální podobě na počítači. A můžete to také dělat úplně jinak.²⁰

Ilustrace 4: Pohled na část fyzického archivu časopisu *Lampyris*.

Dobrý archiv je jedním ze základů dobrého časopisu. Jen pokud vytváříte archiv, tak můžete k aktuálním tématům přiložit poznámku, jak se to řešilo dříve, potěšit čtenáře článkem „Co se psalo před deseti lety“, nebo rychle nalézt vhodnou ilustrační fotografii.

3.7.1 Internetové stránky časopisu

Zvláštním typem archivu mohou být také internetové stránky časopisu. Internetové stránky má v současné době kdeco, tak proč ne i časopis. Na takových stránkách pravděpodobně budeme čtenářům nabízet již vydaná čísla časopisu ke stažení. Nemusíme zůstat jen u toho a můžeme na stránkách nabízet i rozšíření časopisu, netištěné přílohy a interaktivní obsah. Nebo naopak můžeme nabízet více pouze v tištěné podobě a na internet umístit jen část tištěného časopisu. To záleží na požadavcích naší cílové skupiny a na tom, která z forem publikování je pro nás přednější.

Před zveřejněním časopisu je ale vhodné se zamyslet nad formátem, ve kterém jej chceme zveřejnit. Pochopitelně můžeme všechny články přepsat či překopírovat do podoby internetové stránky, ale to je práce navíc a rozhodně tím přijdeme o většinu naší infografiky. Nejlepší je proto zveřejnit celý časopis jako jeden soubor ke stažení. Soubor ovšem nemůže být jen tak ledaja-

kého formátu. Speciální formáty souborů programů pro tvorbu časopisů většina čtenářů pravděpodobně neotevře. Ani oblíbený formát programu Microsoft Word se nemusí vždy otevřít přesně. Již delší dobu je standardem pro publikaci souborů na internetu formát PDF od firmy Adobe²¹. Jeho obrovskou výhodou je, že jej lze otevřít prakticky na všech počítačích a po otevření vypadá dokument vždy stejně. K nevýhodám patří jistá komplikovanost jeho vytvoření. Pokud váš program umožňuje exportovat dokument do formátu PDF, nemusíte nic řešit. Pro ostatní existuje elegantní řešení v podobě tzv. PDF tiskáren²². Jedná se o speciální program, který se po svém nainstalování chová jako nová tiskárna. Jakýkoliv dokument, který na takové tiskárně vytisknete bude ale uložen ve formátu PDF.

3.8 Příspěvatelé

Kvalitní komunita příspěvateľů je pokladem kvalitního časopisu. V začátcích tvorby časopisu je nutné takovou komunitu vytvořit. Je ale potřeba poté neusnout na vavřínech a snažit se komunitu udržet. Není to jednoduché a neexistuje žádné přesný zaručený způsob, jak toho docílit. Přesto ale zmíním několik obecnějších rad a zásad, které by mohly pomoci. Nezapomeňte ale, že pokud se vám nepodaří vytvořit takovou komunitu na začátku a přesto bude časopis vycházet, bude obtížnější příspěvatele přesvědčit, že jsou skutečně potřební.

V první řadě je potřeba neustále dávat příspěvateľům najevo, že si jejich práce vážíme a že je pro časopis důležitá. Pokud by některý z příspěvateľů měl pocit, že jeho příspěvky bereme na lehkou váhu a že je vlastně ani nechceme, pravděpodobně se urazí a přestane nejen přispívat, ale i číst náš časopis. Lze to udělat například tak, že jména příspěvateľů u příspěvků budou vypsána zřetelnou formou, například na začátku příspěvku stejně velkým písmem jako celý příspěvek. Zcela určitě by měli příspěvatele obdržet zdarma kopii časopisu. Ať už tištěnou nebo elektronickou.

Další důležitou zásadou je nezasahovat příspěvateľům do jejich příspěvků, pokud se s nimi na tom nedohodnete. Celkem běžně se stává, že příspěvek je delší nebo kratší než bychom potřebovali a mi ho musíme zkrátit nebo prodloužit. To je potom nejlepší kontaktovat autora a dohodnout s ním, jaké úpravy jsou možné. Pokud jste příspěvek získali v mluvené formě, považují za nezbytné poslat jeho písemnou podobu příspěvateľi k autorizaci. U profesionálních médií obvykle platí, že poslední slovo o podobě příspěvků má šéfredaktor. V případě malých časopisů by to ale měl být příspěvateľ.

3.9 Redakce

Jelikož sebelepší přispěvatelé nemohou vytvořit celý časopis, je potřeba vytvořit redakci. Tvorba redakce je první skutečnou překážkou při vytváření nového časopisu. Je vhodné se inspirovat tím, jak fungují redakce velkých časopisů. Ale pouze inspirovat, nikoliv to kopírovat. Pro potřebu malých časopisů jsou některé funkce zcela zbytečné a jiné může vykonávat jediný člověk.

Velmi často se stává, že tvůrce nového časopisu tvorbu redakce přeskočí a první číslo vydá zcela sám. I já jsem takto začínal. Nyní ale musím říct, že vytvářet časopis samostatně není dobrý nápad. Máte jen malou šanci vytvořit kvalitní a hlavně vyvážený obsah, nikdo vám nepomůže s korekturou, takže vám uteče spousta chyb a překlepů. Především ale bude úroveň časopisu klesat a stoupat s tím, kolik budete mít volného času a jakou budete mít aktuální náladu. Pochopitelně je možné vytvořit bez redakce první jedno či dvě čísla. Zvláště pokud potřebujete ostatním ukázat že je možné časopis vytvořit, že může být hezký a že ho někdo chce číst. Ale už u těch prvních čísel byste měli přemýšlet o tom, jak v budoucnu redakci vytvořit. Zkuste u těchto prvních čísel záměrně udělat některou práci hůře, ať je vidět, že je velký prostor pro zlepšování. Udělejte to ale tak, aby si té snížené kvality nevšimli čtenáři!

Možností, jak může fungovat redakce je mnoho a zvláště u malých časopisů lze s redakcí provádět i věci, o kterých se redakcí profesionálních tiskovin ani nesní. Například je možné, aby se na každé číslo celá redakce vyměnila nebo se pravidelně měnil hlavní redaktor.

Aby tato kapitola nebyla jen snůškou obecných frází, popíšu jak funguje redakce časopisu Lampyris. Funkci grafika a šéfredaktora zastává jedna osoba. To má výhodu především v rychlosti práce, neboť odpadají obvyklé dlouhé debaty těchto dvou lidí. Tento člověk se zároveň příliš často nemění, čímž je zaručena alespoň nějaká jednota čísel. Dále existuje přibližně pět redaktorů jednotlivých rubrik. Tito lidé se také příliš často nemění. Aby šéfredaktor neměl tolik práce s kontaktováním a upomínáním jednotlivých redaktorů, existuje ještě garant každého čísla, který má za úkol získat od redaktorů jejich příspěvky a předat je šéfredaktorovi. Garant čísla je určen dopředu. Existuje redakční plán ve kterém jsou vždy určeni garanti přibližně na pět čísel dopředu. Garant čísla má také na starost tématické zaměření daného čísla, které si také sám volí například podle ročního období či významné nadcházející události (Vánoční číslo, speciál k letnímu táboru, začátek školního roku). O tématickém zaměření svého čísla informuje garant předem, aby se ostatní mohli vyjádřit a aby garant dalšího čísla nepřipravoval něco podobného.

Z pohledu šéfredaktora to potom vypadá tak, že počká na úplnou várku podkladů od garanta čísla, k těm doplní případně některé články z archivu nebo po konzultaci s garantem některé příspěvky nepoužije a jelikož je též grafikem, tak rovnou vytvoří finální podobu časopisu.

Z pohledu garanta to vypadá tak, že si zjistí, který z redaktorů mu má dodat jaký příspěvek a dohodne s ním rozsah příspěvku a termín. Zároveň začne vytvářet nebo jinak získávat své tématické články. V dohodnutém termínu pak veškeré materiály zašle šéfredaktorovi.

3.9.1 Plánování

Jednou z nepříliš oblíbených redakčních činností je plánování. Při tvorbě malého časopisu je toho potřeba plánovat poměrně dost. Je potřeba naplánovat, kdy vyjde které číslo a kdy proběhne jeho redakční uzávěrka. Je také potřeba plánovat obsah jednotlivých čísel a další věci. Mnoho redakcí malých časopisů plánuje vše pomocí internetu. Nicméně redakce by se měla znát také osobně a navíc během deseti minut osobního setkání je v některých případech možné dohodnout více než během dvou dnů posílání e-mailů.

3.9.2 Předání redakce

Mnohé malé časopisy vznikají a zanikají s jedinou redakcí. Obvykle ale ne proto, že by si ta redakce myslela, že nikdo jiný nedokáže časopis vydávat, ale prostě proto, že nedokáže své povinnosti správně předat svým nástupcům. S předáváním redakce nemám osobně žádné zkušenosti. Nejčastěji slyším názor, že nejlepší je udržovat otevřený redakční tým a čas od času vyměnit šéfredaktora, čímž se postupně obměňuje i celá redakce. Existuje ale i možnost obměnit vždy celou redakci najednou. Noví redaktori se pak mohou pustit do práce s plným nadšením a nemusejí se až tak ohlížet na to, jak se to dříve dělalo.

Současnou redakci jsem jako bývalý šéfredaktor vybrala z holek, kteří alespoň trochu umí s počítačem. Oslovila jsem je na táboře, vysvětlila jim (stejně jako bylo vysvětleno a ukázáno mě), jak taková tvorba časopisu probíhá - nebo alespoň jak to dělám já. Oslovila jsem čtyři, tři řekly ano, jedna že pomůže ale s počítačem nechce mít nic společného:). Takže jsou tři. Existuje společný mail - kam holky z oddílu posílají své články, postřehy k časopisu, fotky nebo odkazy na fotky.

První zářijové číslo jsem „nejšikovnější“ z těch tří pomáhala dělat a ukazovala jsem, co jak může být a nemusí - ale už je to její práce. Teprve k vánočnímu se přidaly i ostatní dvě holky - podle toho co vím, jedna vybírala fotky, které do časopisu dají, další snad prý četla texty (ale bohužel, chyb je v nich jak máku) a poslední, šéfredaktorka, texty sázela do Wordu spolu s obrázky / fotkami.

Já nyní podávám zpětnou vazbu (až vždy po vydání) - ke článkům, ale také co mi tam jak nesedí technicky, formátově nebo jak to říct - že fotka má rámeček jen ze tří

stran, člověk kouká ven ze stránky, proč je kde která mezera navíc, odstavce... o „chybách“ tedy ví, ale ještě je neumí moc odstranit, nebo na tom prostě postupně pracuje a je takový hlavní člověk, který ten časopis tvoří. Takže nad tím diskutujeme, co kde uteklo a šlo by to vylepšit. Je jí 14let, ostatní dvě holky jsou ještě mladší.

Nejtěžší je to ze začátku, kdy nový člověk, většinou někdo „ještě relativně mladý“, moc neví jak na to. Postupně se to naučí, vychytá své chyby a když je v nejlepším, zas časopis předá dál. A i kdyby věděl, jak ho zlepšit a vylepšit, už to zas trochu nechá na nové redakci a drží se zpátky. Nová redakce pak dá časopisu o maličko jinou tvář a pokouší se o jeho další vylepšování. Ája, bývalá šéfredaktorka časopisu MK

3.10 Autorská práva

Budete-li vydávat vlastní malý časopis, prosím, zabývejte se také autorskými právy. Vím, že o tomto tématu mnozí tvůrci velmi neradi hovoří a že si jsou vědomi toho, že autorská práva ve větší či menší míře provádějí. Autorský zákon hovoří poměrně jasně. Když někdo něco vytvoří, tak je to jeho výtvar a on je jeho autorem. Chceme-li něco takového zveřejnit, musíme k tomu mít jeho souhlas. Pokoušejte se tyto souhlasy získat, zejména u lokálních autorů to nebývá tak beznadějně, jak by to mohlo vypadat.

3.10.1 Copyleft

Existují také díla, u kterých autor již předem garantuje, že souhlasí s dalším šířením nebo i úpravami svého díla. Obvykle pak takové dílo šíří pod některou z „copyleftových“ licencí. *„Copyleft je zvláštní použití autorského práva. Při vytvoření odvozeného díla z díla, jež je dostupné jen pod copyleft licenci, musí být toto odvozené dílo nabízeno pod stejnou (copyleft) licenci jako dílo původní. Termín copyleft je slovní hříčkou, v anglickém slově copyright je slovo right (právo, pravý, vpravo) nahrazena slovem left (levý, vlevo), čímž se naznačuje, že princip copyleftu je do jisté míry opakem principu copyrightu. I tradiční označení copyrightu, písmeno C v kroužku – © – je otočeno a jako symbol copyleftu se používá převrácené C v kroužku (to ovšem nemá žádný právní význam).“²³* Copyleft je tedy přítelem autorů malých časopisů, protože díla pod ním uveřejněná můžeme s klidným svědomím převzít a mnohdy i upravit. Ale je potřeba dodržet podmínky licence. To především znamená zachovat licenci a o licenci informovat. Tedy celý nebo část našeho časopisu musí pak být šířena pod copyleft licenci a musíme o tom čtenáře patřičným způsobem informovat. Copyleft licenci ale existuje několik a pokud je chceme využívat, je nezbytné se v nich dobře vyznat.

„GNU Free Documentation License (GNU FDL nebo jednoduše GFDL či FDL) je copyleftová licence pro svobodnou dokumentaci, vytvořená Free Software Foundation (FSF) pro projekt GNU. Je podobná GNU General Public License, dává čtenářům práva ke kopírování, redistribuci a modifikaci díla; vyžaduje, aby všechny kopie a odvozeniny byly k dispozici pod stejnou licenci. Kopie lze prodávat, ale pokud by byly vytvářeny ve větším množství (více než 100 kusů), musí být příjemci díla k dispozici původní dokument nebo zdrojový kód. GFDL byla navržena pro uživatelské manuály, knihy, jiné referenční nebo instruktážní materiály a pro dokumentaci, která často doplňuje software GNU. Lze ji však použít pro jakákoli textová díla, bez ohledu na to, čím se zabývají.“²⁴ Je ale třeba poznamenat, že GFDL je poněkud těžkopádná licence s poměrně složitými podmínkami. Přesto je ale hojně využívána.

Možnou alternativou k licenci GFDL jsou licence Creative Commons (CC), ty dávají autorům větší volnost ve volbě, co vše se s jejich dílem dá dělat. *„Licence Creative Commons je soubor veřejných licencí, které přinášejí nové možnosti v oblasti publikování autorských děl: posilují pozici autora při rozhodování za jakých podmínek bude dílo veřejně zpřístupněno. Licence Creative Commons fungují na jednoduchém principu: autor jejich prostřednictvím plošně uzavírá se všemi potenciálními uživateli díla smlouvu, na základě které jim poskytuje některá svá práva k dílu a jiná si vyhrazuje. Creative Commons nejsou popřením klasického pojetí copyrightu, ale jeho nadstavbou. Vycházejí z autorského zákona, který je upravuje jako licenční smlouvy (§ 46 -55 AutZ).“*²⁵ Existuje několik typů CC licencí, kdy u každého typu dává autor všem jen určitá práva pro nakládání s dílem. Všechny tyto licence ostatním umožňují dílo šířit a požadují uvést autora. Autor pak může rozhodnout, zda umožní ostatním také dílo upravovat, šířit komerčně nebo změnit jeho licenci.

3.11 Cíle časopisu

Každý časopis musí mít cíl nebo cíle. Něco, čeho se redakce bude snažit dosáhnout. Je potřebné si cíle definovat již v samých začátcích vzniku časopisu, vědomě se jich snažit dosahovat a průběžně ověřovat, zda jsou definované cíle stále platné, nebo zda by bylo vhodné některé zrušit a jiné třeba přidat.

Cíle volte takové, aby nebylo zcela snadné jich dosáhnout, ale přesto byly reálné. Zvolit si jako cíl „aby se všichni lidé na celém světě měli dobře“ sice moc hezky vypadá, ale náš malý časopis to sám nejspíš nezvládne. Zkuste něco menšího, například „aby se čtenáři při čtení časopisu bavili/dozvěděli něco nového“ a chcete-li být konkrétnější, tak určete z jaké oblasti se mají něco nového dozvědět.

V roce 2009 proběhla pod názvem Speculator Scriptor celostátní soutěž skautských oddílových časopisů, její internetové stránky jsou již bohužel mimo provoz. Jednou z informací, která popisovala zařazené časopisy byly cíle. U mnoha časopisů bylo uvedeno jen cosi abstraktního nebo nesplnitelného a bylo vidět, že mnozí autoři nad cílem svých časopisů příliš nepřemýšlí. Přitom jeden cíl skautského oddílového časopisu se přímo sám nabízí – informovat rodiče a děti o dění v oddíle. Časopisy, které měly jasně definované cíle byly v soutěži úspěšnější, neboť znalost cílů se projevila i v obsahu.

3.12 Typografie a grafika

Při psaní časopisu, stejně jako při psaní čehokoliv, je důležité dodržovat alespoň základní typografická pravidla. Pomůže to k tomu, aby se text lépe četl, byl přehlednější a hezky vypadal. *„Poslední existující typografickou normou byla ON 88 2503:1974, která byla k 1. 1. 1994 bez náhrady zrušena. V současné době v České republice neexistuje žádná norma zabývající se pravidly typografie.“*²⁶ Neexistence typografické normy ale neznamena neexistenci zvyklostí a na nich založených doporučení.

Typografická pravidla se zabývají tím, jaká zvolit písma, jak psát odstavce, nadpisy, jak dělit slova, kde a jak psát pomlčky, mezery, závorky a podobné věci. Není možno v rozsahu této práce důkladně probrat typografické zvyklosti, proto doporučuji pročíst článek „Typografická pravidla“²⁷ od Mgr. Milana Keršlágera, ve které najdete kromě základního přehledu také odkazy na další zdroje.

Kromě textu se v našem časopisu nacházejí ještě dvě významné obsahové skupiny. Tou první z nich je grafika a druhou pak, velmi podobná, infografika. Do grafiky patří všechny fotografie a kresby, které v časopise máme. Je nanejvýš vhodné, aby všechny tyto grafické prvky byly naší původní tvorbou, lépe to vypadá a nemusíme řešit získávání potřebných práv. Máte-li dobře vedený archiv, nebude používání původní grafické tvorby žádný problém. O tom, jak vytvořit kvalitní fotografii pro noviny nebo časopis se podrobně píše v příslušných kapitolách knihy *Základy žurnalistiky pro redaktory studentských časopisů*.²⁸ Do infografiky patří všechny navigační prvky v časopisu, tedy označení stránek, rubrik, styl nadpisů nebo také úvodní strana. Infografika je základním nositelem grafické podoby časopisu. Pokud je zároveň v souladu s podobou textů a grafiky, je možné hovořit o jednotném grafickém stylu časopisu. O infografice i grafickém stylu je taktéž psáno v příslušných kapitolách knihy *Základy žurnalistiky pro redaktory studentských časopisů*.²⁹

3.12.1 Sloupce

Specifickým grafickým a typografickým prvkem používaným v žurnalistice jsou sloupce. Jedná se ve stručnosti o to, že text není psán přes celou šířku stránky, ale v několika oddělených sloupcích. Vznikají tak kratší řádky, což ulehčuje čtení textu. Také krátké odstavce u sloupcového rozvržení příliš nevadí. Na straně velikosti A5 se obvykle používají dva nebo tři sloupce, u stran A4 tři nebo čtyři. Používání sloupců také výrazně usnadňuje práci grafikovi při vkládání obrázků a dalších grafických prvků. Ty se pak obvykle vkládají buď na celou šíři sloupce nebo na jeho polovinu, případně na celou šíři sloupce tak, že objekt zasahuje polovinou do dvou sousedních sloupců.

Ilustrace 5: Použití sloupců u různých profesionálních tiskovin.

3.12.2 Obrázky

Použití vhodného obrázku či fotografie text oživí, o tom není pochyb. Pravděpodobně už jste si ale všimli, že obrázky v našem malém časopise nevypadají tak hezky, jako obrázky v profesionálních tiskovinách. Zajisté něco z toho může být způsobeno i špatnou kvalitou fotky, ale to není vše. V profesionálních tiskovinách se velmi často používá ohraničení obrázku. Jednoduše stačí kolem fotografie dát tenkou černou čáru a hned obrázek působí ucelenějším a jasnějším dojmem. To se však dá dobře použít jen u barevně zcela vyplněných obrázků, pro ilustrační kresby to není příliš vhodné.

3.13 Obsah

Nad obsahem časopisu je potřeba se dlouze zamyslet před vydáním prvního čísla a pak ještě krátce před vydáním každého čísla. Vlastně by bylo dobré obsahem začít. Nemáme-li totiž o čem psát, je zbytečné přemýšlet o názvu, periodicitě a čemkoliv jiném. Důvod, proč jsem ve své práci zařadil tuto kapitolu téměř nakonec je ten, že obvykle si někdo přečte, že obsah je základem celého časopisu, tak obvykle ignoruje další rady a pustí se do tvorby. Obvykle neúspěšně. Je potřeba si určit, o čem chcete psát. Při hledání vhodného obsahu vycházejte z definovaných cílů časopisu, z jeho zaměření, z požadavků cílové skupiny a z témat, která vám nabízejí přispěvatelé. Obvykle bývá časopis členěn do několika málo obvyklých rubrik. Členění do rubrik, doplněné o vhodnou navigační infografiku, pomáhá čtenářům při orientaci v časopise a redakci při plánování dalšího čísla. Nebojte se zavést také rubriku „Různé“ pro příspěvky, které se jinam nehodí, ale do časopisu zapadnou. Některé časopisy mají také rubriku „Téma“, která se v každém čísle podrobně věnuje jednomu tématu. Například v dětském časopise by se taková rubrika v jednom čísle mohla věnovat tématu „Medvědi“ a rozebrat nejen medvěda jako šelmu, ale také medvídku jako hračku.

Kromě rubrik uvnitř časopisu je hezkým zvykem začínat časopis úvodníkem. Úvodníky používají prakticky všechny profesionální časopisy a obvykle v nich šéfredaktor zve čtenáře k dalšímu čtení a popisuje co všechno je dále popsáno a jak je to celé úžasné. Nezapomínejte ale, že přínosem pro časopis je pouze kvalitní úvodník. Pokud vás nenapadá co do úvodníku napsat, raději jej nepište. Dobře se ale v takovém případě zamyslete, zda je to způsobeno tím, že vám psaní podobných věcí moc nejde a nebo zda náhodou není časopis obsahově prázdný.

Na úplném konci časopisu by měla být umístěna tzv. Tiráž. V tiráži je zvykem uvádět všechny formality popsané v §8 Tiskového zákona³⁰. Tedy název časopisu, periodicity, místo vydání, číslo, den vydání, úplné označení vydavatele a máte-li (spíše ne), tak i evidenční číslo. Dobrým zvykem také je uveřejnit poděkování či seznam přispěvatelů. Lze přidat také kontakt na redakci a termín uzávěrky příštího čísla.

3.13.1 Novinářská etika

„Žurnalistická etika je souhrnné pojmenování psaných i nepsaných norem, které se uplatňují v žurnalistice. Patří sem především etické kodexy, které přijímají jak jednotlivé redakce, tak organizace nebo státní instituce, aby novinářům poskytly vodítka, jak se rozhodovat v každodenních etických otázkách .“³¹ Etický kodex, nebo alespoň nepsané etické zásady by určitě měl dodržovat každý tvůrce malého časopisu. Tím základní, z čeho by bylo dobré vycházet je Etický kodex novináře vydaný Syndikátem novinářů České republiky.³²

V časopise Lampyris máme jedinou zásadu: „Píši pouze to, co bych si sám chtěl přečíst a líbilo by se mi to.“.

3.14 Digitální editační nástroje

Nechceme-li vytvářet časopis s tužkou, lepidlem a nůžkami, je možné k tomu použít počítač. Softwarové nástroje se v této oblasti v posledních pár letech značně vyvinuly a dnes není problém sehnat relativně kvalitní nástroj, který bude zcela vyhovovat našim potřebám i zdarma. Následující odstavce přinášejí přehled několika nástrojů se kterými mám osobní zkušenost a jsou dobře dostupné a použitelné pro širší okruh lidí. V žádném případě se nejedná o úplný přehled, neboť existuje řada dalších možných nástrojů, se kterými ovšem osobní zkušenost nemám.

3.14.1 Microsoft Office Word

Microsoft Office Word je součástí balíku kancelářských aplikací Microsoft Office. Jeho původní zaměření pokrývá především obchodní korespondenci a obdobnou kancelářskou agendu. Velmi snadno se v něm však dají vytvořit jednoduché a dobře vypadající manuály a informační publikace. Při vytváření oddílového časopisu, zvláště pak pokud je časopis určen pro mladší děti, budeme pravděpodobně pracovat na samé hranici jeho grafických možností a některé operace s obrázky budeme muset provádět v externích programech. Je třeba poznamenat, že při použití starší verze než 2007 se poměrně často stává, že se na různých počítačích (občas i na tom samém) dokument otevře jinak než byl uložen. Stránka končí jiným řádkem, je posunut obrázek a podobně. Lidé, kteří připravují časopisy ve Wordu si obvykle veškeré materiály připraví a časopis pak vytvoří „na jedno otevření dokumentu“. Nakonec jej vytisknout a jak budou stránky vypadat po novém otevření je pak nemusí zajímat. Verze 2007 a novější trpí tímto neduhem výrazně méně často.

3.14.2 OpenOffice.org Writer

Openoffice.org Writer je součástí balíku kancelářských aplikací Openoffice.org, který je zdarma. Jeho zaměření a drtivá většina možností je shodná s Wordem popsaným v předchozím odstavci. Oproti Wordu nabízí výrazně vyšší kompatibilitu dokumentu. Téměř se tedy nestává, že by se na jiném počítači dokument otevřel jinak a pokud už se to stane, existuje pro to racionální vysvětlení. Oproti Wordu nabízí Writer menší komfort práce s obrázky a grafikou. Pokud jsme tedy v případě Wordu pracovali na samých hranicích grafických nástrojů, zde jsme jednoznačně za hranicemi možností programu a pro drtivou většinu grafických úprav budeme muset sáhnout po externím programu. Naopak ale potěší podpora pokročilých grafických formátů PSD a PNG. Obrovskou výhodou při tvorbě časopisu je podpora zobrazení dvoustran.

3.15 Šíříme časopis

Po úspěšném vytvoření a tisku časopisu nastává již poslední, poměrně snadná a veselá část jeho tvorba. Je potřeba dostat časopis ke čtenářům. To může v případě malého časopisu zajistit sama redakce. Má to hned několik výhod. V první řadě vidí členové redakce poměrně jasně, že jejich dílo má smysl, že jej někdo chce číst. V druhé řadě lze ušetřit za nákladné marketingové průzkumy, neboť každý člen redakce vidí prvotní reakci čtenáře na časopis. Ta může hodně napovědět o tom, jak je časopis svými čtenáři vnímán a zda postupuje správnou cestou. Neuzavírejte se proto čtenářům a nepřipravujte se o tuto jedinečnou možnost zpětné vazby. Osobně zařídte rozšíření časopisu mezi své čtenáře namísto uložení více jeho výtisků na domluvené místo, kde si je čtenáři sami odeberou.

4 Ať žije papír

Již na začátku této práce jsem deklaroval, že nebudu psát o internetových časopisech, neboť povaha redakční práce je v jejich případě v zásadních způsobech odlišná. Nyní nastal vhodný okamžik, abych tento svůj postoj blíže zdůvodnil. Dovolím si ale pro začátek zpřesnit, že se skutečně jedná jen o malé internetové časopisy, nikoliv o malé časopisy vydávané na internetu. V čem je rozdíl? Malý časopis vydávaný na internetu je zcela obyčejný malý časopis, u kterého jeho tvůrce vynechal část tisku a šíří jej elektronicky. Případně kombinuje tištěnou a elektronickou formu. Takový časopis tedy například pravidelně každý měsíc obdržíme e-mailem a obsahuje totéž, co bychom čekali od tištěného média. Oproti tomu malý internetový časopis se více blíží formě internetového blogu či deníčku. Příspěvky jsou do něj vkládány z větší části náhodně v době, kdy jsou napsány. Grafika je použita jen taková, jakou podporuje webová stránka a neexistují jednotlivá čísla, jen určité množství článků v určitých kategoriích – rubrikách.

Vydávání internetového časopisu znamená pro redakci značnou volnost, protože každý příspěvek je vkládán sám za sebe. Oproti tomu u klasického časopisu je prostě nutné dodat materiály ještě před uzávěrkou čísla a to v mnoha případech podporuje produktivitu a dává šéfredaktorovi nástroj, jak získat příspěvky od méně spolehlivých přispěvatelů. U klasického média se prostě není možné setkat s odpovědí „O co ti jde? Tak to na ten web vložíš až zítra, já dneska nemám na psaní náladu.“. Číslo vytištěné na papíře představuje také pro čtenáře určitou materiální hodnotu. Nezískává jen články – obsah, ale také vytištěný časopis. Něco, na co si skutečně může sáhnout. Redakce se musí také rozmyslet, co chce skutečně zveřejnit. Určitě není možné, aby byl zveřejněn článek z neověřených zdrojů a ten následně smazán, až se zdroj ukáže jako nedůvěryhodný. Když někdo vydává tištěný časopis, tak si musí určit kdy ho chce vydat a ten termín dodržet, to té doby je nutné sehnat veškeré materiály a za vše, co bude vytištěno, se redakce musí postavit, neboť na ni by se snesla veškerá zloba, pokud by zveřejnila mylné nebo neúplné informace. Při vydávání na internetu je naproti tomu možné s termínem odevzdání příspěvku manipulovat téměř libovolně a pokud se zveřejní něco, co není tak docela pravda, je to možné okamžitě opravit a tvářit se, že k chybě nikdy nedošlo. S takovým přístupem se mnohdy, boužel, setkáme i u profesionálních médií, například na serveru www.novinky.cz je velmi často zveřejněn. Příspěvek s chybami pravopisnými, stylistickými i faktickými, na tyto chyby posléze upozorní několik diskutujících a chyba je tiše opravena. A argument poslední: Přestože přibývá různých „chytrých“ telefonů a podobných zařízení, ještě stále není možné, aby si většina populace cestou v tramvaji pročetla internetový časopis.

5 Výchovný význam malých časopisů

O výchovném významu malého časopisu lze hovořit především u časopisů určených pro děti. Časopisy pro dospělé mají bezesporu také význam, mnohdy i značný, na formování osobnosti, učení či socializaci, ale pro dětské časopisy je výchovný význam přímo typickým znakem.

Zde budu opět narážet do internetových časopisů. Z vlastní zkušenosti při vedení skautského oddílu a několika zájmových kroužků vím, že již děti ve třetí třídě se dokáží bez problémů pohybovat po internetu a sdělovat tam své názory. Něco tak úžasného, že doma na klávesnici cosi napíši, kliknu myší na tlačítko, a v tu chvíli o mém příspěvku ví celý svět, je pro ně běžná součást každodenního života. Oproti tomu, pokud si na počítači děti otevrou textový editor, napíší v něm text, ten si pak mohou zvětšit, zmenšit, změnit písmo nebo barvy, přidat k němu obrázek a podobně, je to pro ně něco neobvyklého a úžasného. Pomyslnou třešničkou na dortu při mé výuce na počítačových kroužcích je pak lekce, při které si děti tyto své výtvary mohou vytisknout. To, co do té doby bylo sice úžasné, neboť to děti mohly vytvořit zcela dle svých představ, najednou získává zcela konkrétní fyzickou podobu. Najednou už nemůže být pochyb o tom, že vytvořily něco, co má skutečnou hodnotu.

Podobné je to i u časopisů, pokud ovšem dětem – čtenářům umožníme přispívat. Dítě – čtenář sepíše například krátkou reportáž z akce, které se zúčastnilo. Není nyní důležité rozebírat, zda je reportáž dobře či špatně napsaná, nebo zda se náhodou nejedná o jiný žánr. Důležité je, že dítě přineslo svůj příspěvek redakci. Za nějakou dobu vyjde také časopis, dítě se do něj podívá a najednou vidí, že jeho příspěvek byl otištěn. Dokonce je u něj hezký barevný nadpis, ilustrační fotografie a jméno dítěte – autora. Dítě opět nemůže mít pochyb o tom, že vytvořilo něco, co má skutečnou hodnotu. Pravděpodobně se s tím také pochlubí doma a rodiče, pokud se dítěti skutečně věnují, jej pochválí a podpoří v dalším psaní. Zcela jednoznačně se pak bude u dítěte rozvíjet psaný projev. Ovšem dítě nezůstane jen u psaní, bude jej zajímat i co píší ostatní a tak si přečte i celý zbytek časopisu. Je velmi pravděpodobné, že zjistí, že za písmenky není bílý papír, ale příběh a bude mít touhu odhalit i další příběhy. Na to již náš malý časopis stačit nebude a tak půjde dítě dál, ke knihám a četbě.

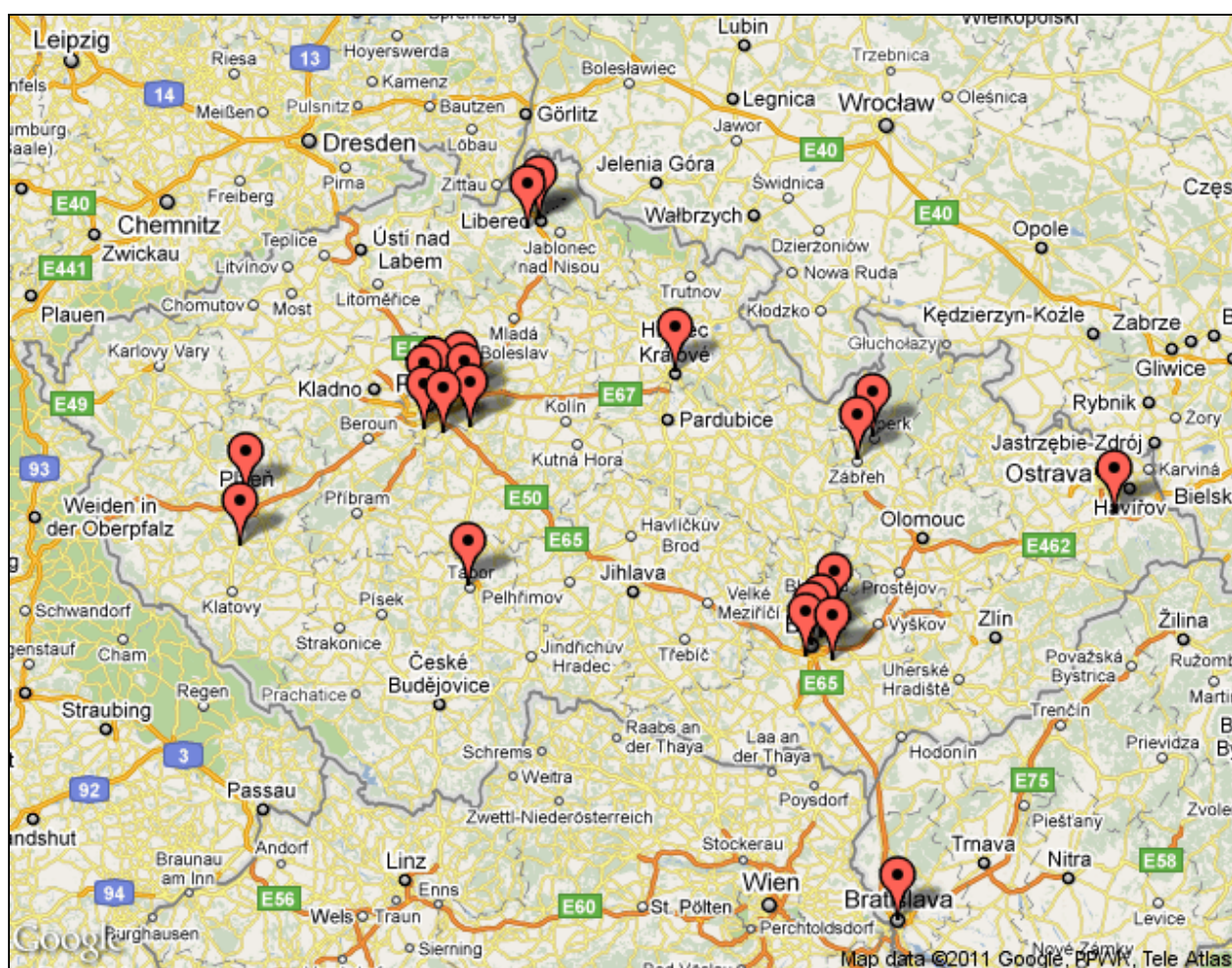
Tímto způsobem, jen tím, že existují, ovlivňují malé časopisy své malé čtenáře. Při psaní ale nikdy nezapomínejme na obsah a také na váhu svých slov. Je velmi snadné napsat něco, co jiného urazí nebo dokonce svede na špatnou cestu. Informace mají obrovskou moc a zároveň je jich obrovské množství. Proto nikdy, ani ze srandy, nezveřejňujte v časopise názory, za které se nejste ochotni plně postavit!

6 Vzájemnost

Někteří tvůrci píší svůj časopis, vydávají ho a to je tak všechno. Jiní zase krom vydávání svého časopisu ještě vyhledávají a důkladně pročítají časopisy ostatních tvůrců. Při tomto pročítání velmi často naleznou v jiných časopisech kvalitní prvek, který by jim mohl pomoci oživit, ozvláštnit nebo prostě zlepšit vlastní časopis. Použití něčeho takového není v případě malých časopisů označováno jako kopírování či plagiátorství, ale jako vzájemná inspirace. Zajímavým důsledkem této vzájemné inspirace je, že časopisy z různých koutů světa si mohou být velmi podobné, aniž by se na tom jejich tvůrci domluvili.

7 Skutečné malé časopisy

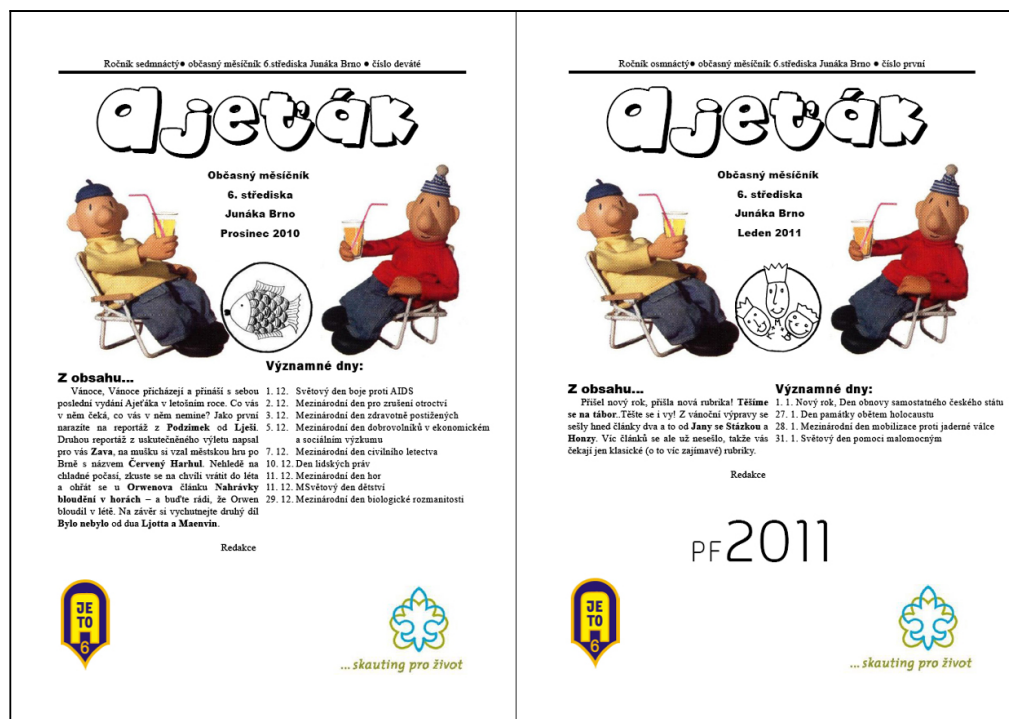
V této části své práce se zaměřím na skutečně vycházející malé časopisy. Oslovil jsem několik desítek tvůrců malých časopisů a snažil jsem se vytvořit reprezentativní vzorek malých časopisů z celé republiky. Zařazeny jsou časopisy z měst i obcí, s malým i velkým nákladem či počtem stran, časopisy vydávané jednotlivcem i větší redakcí, časopisy pro malé i pro velké. Bohužel se mi nepodařilo zajistit spolupráci s tvůrci žádného školního časopisu. Časopisy, které jsou zařazeny, jsou, aniž by to bylo mým záměrem, téměř všechny vydávány pro potřebu skautských nebo podobně zaměřených oddílů. U každého časopisu budou zveřejněny jeho základní údaje a, je-li znám, také příběh jeho vzniku a vydávání. A v neposlední řadě také kvalitní i nekvalitní prvky, kterými by se buď mohli nebo také neměli inspirovat tvůrci dalších malých časopisů. Na následující mapě³³ je vidět, odkud pocházejí zařazené časopisy.

Ilustrace 6: Mapa přibližné územní působnosti zařazených časopisů.

7.1 Ajet'ák

„Časopis vznikl na jednom z táborů, přibližně před 18 roky. Od té doby se postupně vylepšoval, získával nové rubriky a autory. Vývoj osciluje, ale stále stoupá. V dnešní době je časopis šířen jak v tištěné podobě, tak i elektronicky na internetu. Všichni členové redakce zároveň aktivně působí při oddílech a scházejí se jednou měsíčně na redakčních radách. Plánování probíhá i mailovou cestou. Obsahem časopisu je to, co je dohodnuto na radě.“ *Pavel Kuba, šéfredaktor*

Ilustrace 7: Titulní strany poskytnutých čísel časopisu Ajet'ák

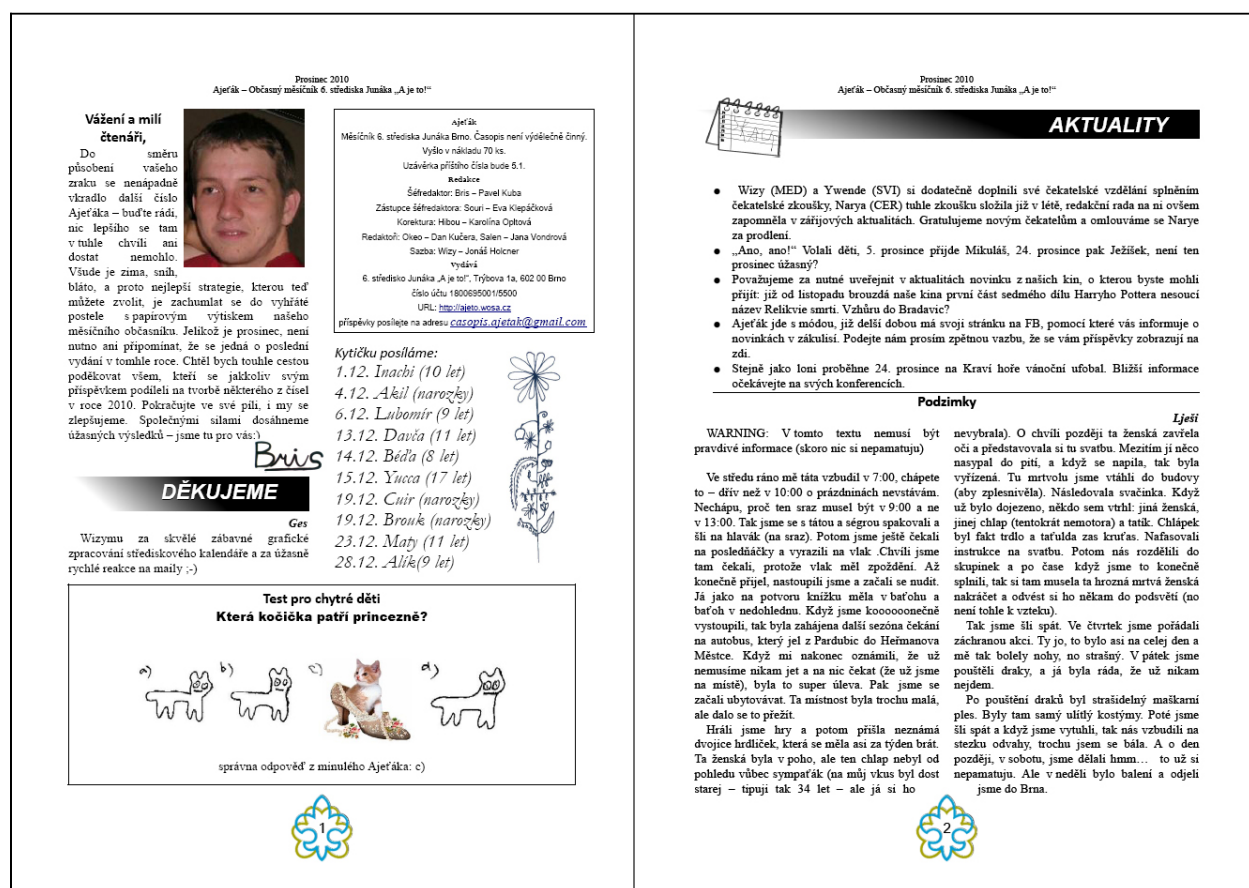
Časopis Ajet'ák je po literární stránce kvalitním počinem. Čte se takřikajíc „na jeden nádech“. Navíc je nabitý mnoha neotřelými zajímavými prvky. Začíná to již na titulní straně, kde najdeme obsah časopisu, který se obvykle skrývá na některé z dalších stran. Nemusím tedy časopis vůbec otevřít a už předem vím, co mě uvnitř čeká. Přesně takovou funkci by titulní strana měla plnit.

Po otevření nalezneme hezky napsaný úvodník, který čtenářům nic nevnučuje, nic neprozrazuje a přesto láká k přečtení. Na konci první strany se nachází „kočičková otázka“, což je vždy velmi hloupá otázka týkající se koček, jejíž odpověď je zcela zřejmá a navíc zcela nedůležitá. Nevím, co přesně tím tvůrci zamýšlejí, ale mne se to líbí.

Na dalších stranách se pak nacházejí informace o dění v oddílech a reportáže z uskutečněných akcí. V časopise se pravděpodobně nachází několik stálých rubrik. Že se pravděpodobně jedná o rubriky jsem ale poměrně dlouho zjišťoval, použitá infografika v podobě tmavé čáry s přechodem a obrázkem by se hodila spíše pro důležitý nadpis. Tyto rubriky se však svým téma-

tickým zaměřením úzce vztahují k činnosti oddílu a tak nejsem schopen posoudit, zda články pod nimi jsou skutečně jejich obsahem nebo jen jakýmsi typem článku s menší důležitostí – menším nadpisem. To ale nepovažuji za problém, protože jsem si jist, že cílové skupině, členům oddílu, je členění časopisu zřejmé.

Dále je třeba vyzdvihnout používání sloupců, neboť časopis díky tomu vypadá úhledněji a text je lépe čitelný. Na druhou stranu ale díky sloupcům vznikají v textu tzv. řeky. Tedy příliš široké mezery mezi slovy, které v textu nevypadají příliš hezky. Těm lze ale jednoduše předejít používáním dělení slov na koncích řádků. Taktéž jednoslabičné předložky by na koncích řádků být neměly. Ty je potřeba s následujícím slovem svázat pomocí tzv. pevné mezery. Tu lze v textových editorech napsat například pomocí klávesové zkratky CTRL + SHIFT + MEZERA.

Ilustrace 8: Titulní dvoustrana Ajeťáku. Patrné řeky v úvodníku i kočičková otázka.

7.2 Akela

Akela je útlý měsíčník 35. skautského oddílu z Liberce. K prostudování jsem měl k dispozici především čísla z prosince 2010 a ledna 2011, ale také celý internetový archiv³⁴.

O časopisu je možno prohlásit, že nemá příliš mnoho stálých rubrik. Stejně tak je ale možno prohlásit, že má celou řadu stálých rubrik, které ovšem čas od času na několik čísel zmizí. To záleží na úhlu pohledu. Co se ale v časopisu nachází vždy, jsou informace o plánovaných akcích a oddílové bodování. Další rubriky jsou nestálé a evidentně zařazované podle potřeby nebo možností jejich autorů.

Časopis má velmi hezký a především pečlivě dodržovaný grafický styl. V záhlaví každé stránky je napsáno, jaké rubriky se na stránce nalézají. A to i v případě, že se na jedné stránce nachází rubrik více. Nejsou použity sloupce, s přihlédnutím ke zvolené velikosti písma a délkám textových bloků to ničemu nevádí. Všechny příspěvky jsou poctivě označeny jmény jejich autorů. Bohužel ale použité fotografie z nějakého důvodu příliš nezapadají do okolního textu. Nevím čím to je, nejsem grafik. Možná by jim pomohlo ohrazení tenkou černou čarou. Týká se to, bohužel, i fotografie na jinak velmi podařené úvodní stránce.

Časopis má řadu více či méně pravidelných přispěvatelů, což se projevuje na pěkné rozmanitosti jeho obsahu. Pokud byste si chtěli něco přečíst, mohu doporučit příběh na pokračování nazvaný „Konec světa“, který naleznete ve třetím, čtvrtém a šestém čísle 18. ročníku.

Zprávy z hradu

Akce, které nás čekají

Bitva o body

Body, bodíky, bod'ary

VYBAVENÍ JEDNOHO TÁBORNÍKA:

3 páry tenkých a 2 páry silných ponožek, podkolenky, 4 slípy, flanelová košile, 2 trička, svetr, tepláková souprava, kroj, 4 kapesníky, ručník, náhradní rukavice, čepice a kalhoty. Mýdlo, kartáček na zuby, pastu, hřebec, šampon na vlasy. Bačkory a pokud možno, raději náhradní boty. Kapesní nůž, KPZ, uzlováčku, zkoušky, doporučuji baterku, tenisák, 5 míčků, zápisník, 3 tužky nebo propisky, pastelky, 3 hřebíky, láhev na pití na výpravu.

- Navíc prosíme o bábovku či jiné sladké pečivo.

- Na tuto akci také již oddílové kroje. Další vybavení bude upřesněno před táborem.

- Věci se budou první den odvázet autem a kluci budou mít ten den jako výpravu, a tak s sebou i druhý menší batoh a svačinu na cestu a dopoledne.

Fotopříloha

Foto: Vojtěch Feigl - Hroch
Pavel Vávra - Blesk

Body, bodíky, bod'ary

Velký boj se nám pomalu dostává již do poloviny, ale na to si ještě malou chvíli počkáme. Tady máme výsledky za měsíc prosinec, který byl sice kratší, ale boj byl v neméně nasazení. Rok už se nám přehouppl přes pomyslnou hranici začátku a konce nového roku a teď je doba nových začátků, a proto je na čase pomalu přemýšlet o závěrečném tahu na vítězství - promyslet taktiku a dostat se až do cílové rovinky, kde je potřeba nevolnit, ale právě naopak nevzdát se utkat se v závěrečném boji. Takže hodně zdatu a sil do nového roku. Zároveň připoují opravnou tabulku za měsíc leden, jelikož dlužíme nějaké nevyřízené reklamace. Za to se omlouváme.

100% Muži za prosinec

pořadí	družina	přezdívk	body
1	Ne	Zajíc	144,5
2	Ne	Kolombo	135
3	Ne	Honza	133,5
4	Ne	Tonda	127
5	Ne	Drápek	117
6	Pi	Láďa	105
7	Ne	Klišť	103
8	Pi	Vojta	103
9	Me	Chroust	101
10	Me	Křemlek	96
11	Me	Robinson	95,5
12	Me	Kajman	94,5
13	Pi	Stydlin	90
14	Me	Lasička	89
15	Ne	Brouk	87
16	Me	Puma	86
17	Ne	Sekáč	85
18	Pi	Michal	84
19	Ne	Matěj	83,5
20	Pi	Mates	83
21	Pi	Ondra	82
22	Me	Blesk	72,5
23	Me	Marek	68
24	Pi	Křeček	59
25	Ne	Mlok	53
26	Pi	Matyáš	28
27	Ne	Skřítek	27,5
28	Me	Sysel	27,5
29	Me	Dan	23
30	Pi	Šnek	0
31	Ne	Svišť	0

100% Muži - oprava za listopad

STYDLIN, MICHAL, MATES, PUMA, ONDRA, ZAJÍC, TONDA, KŘEMLEK, KLISŤE.

Body na družinu a na člena

1. Netopýři: 91,3b.
2. Medvědi: 75,3b.
3. Pidižlci: 70,4b.

Václav Bém - Káťa

Ilustrace 9: Kvalitně graficky zpracovaná dvoustrana

7.3 Blaník

„Časopis 7. skautského střediska Blaník (největšího střediska v republice) vznikl před dvaceti lety a do současnosti se v něm vystřídalo přibližně šest redakcí. Zpočátku byl časopis šířen také mimo středisko, ale postupem času se jeho obsah ztenčil a zaměřil více na vnitrostřediskové informace. V posledních letech nebyl časopis téměř vidět. Ovšem od června 2010, zatím poslední výměny redakce, je opět rozšiřován mezi všechny členy střediska. Dříve vycházel častěji a jeho náplň byla více zábavná a poučná. Nyní se počet stránek zmenšil a bývá psáno hlavně o tom, co se ve středisku děje. Cílem bylo informovat o životě ve středisku. Nyní to možná spadá k tomu, mít fajnový časopis.“ *Julie Kochová, šéfredaktorka*

Časopis největšího skautského střediska v republice vychází v jednom z nejnižších nákladů ze všech uváděných časopisů – pouhých dvacet výtisků. Je to dáno tím, že také, jako jediný, není určen dětem, ale vedoucím. Vezmeme-li v úvahu také fakt, že někteří vedoucí odebírají časopis v jeho elektronické podobě, tak se nelze malému nákladu divit. Při pohledu z opačné strany by bylo možné časopis ohodnotit jako nejvíce ekologický ze všech popisovaných.

Obsahově je však časopis na velmi dobré úrovni. Popis z dotazníku – vnitrostřediskové informace – plně odpovídá skutečnosti. Většina článků je ale psaná takovým stylem, že by se mohl inspirovat ne jeden tvůrce jiného časopisu. K přečtení doporučuji například článek „budování NOVÉHO SVĚTA“ v 70. čísle.

Grafický styl časopisu by někdo označil jako „vzdušný“. Já ho ale označuji jako „příliš mnoho nevyužitého prostoru“. V záhlaví nalezneme informaci o tom, jaký článek se na stránce nachází. To je vzhledem k rozsáhlosti článků poměrně užitečná věc. Graficky zcela neupravený obsah vypadá poněkud legračně vezmeme-li v úvahu absenci číslování na následujících stránkách.

Ilustrace 10: Krátké odstavce, fotografie, sloupce

7.4 Čigoligo

Čigoligo je oddílový časopis skautského oddílu Dvojka z Prahy. Jeho historie sahá až do roku 1929, kdy vyšlo první číslo. Vydávání časopisu bylo mnohokrát i na delší dobu přerušeno a i jeho název se několikrát změnil, vždy se ale vrátil zpět k původnímu názvu Čigoligo. Největší slávy ve své novodobé historii časopis zažil v letech 2002 – 2006, kdy jej tvořila početná redakce se spoustou nápadů a motivace. Čigoliga z tohoto období lze nalézt ve speciálním elektronickém archivu³⁵. V té době se v Čigoligu dalo nalézt krom vnitrostřediskových informací také mnoho jiných zajímavých článků od písni přes literární tvorbu členů, osmisměrky a podobné hlavolamy až po poutavě napsané cestopisy.

V roce 2006 však vydávání tohoto velmi nadějně rozjetého časopisu náhle ustalo. V září roku 2009 se Čigoligo vrací zpět, ovšem již jen jako slabý odlesk své tři roky staré slávy. Nové Čigoligo obsahuje jen jedinou stránku s několika velmi stručnými informacemi. Toto číslo pak bylo následováno ještě jedním obdobným v prosinci 2009 a poté ještě jedním v prosinci 2010. Od té doby se po Čigoligu zem slehla. Jeho bohatá historie nám ale naznačuje, že není třeba se obávat, za pár let by se Čigoligo mělo znovu objevit. Archiv těch tří posledních malých čísel naleznete na oddílovém webu pražské Dvojky³⁶.

ČIGOLIGO

Časopis skautského oddílu Pražská Dvojka

prosinec 2010

Vánoční Nadílka

Jak vypadala poslední výprava roku 2010?

Stejně jako minulý rok jsme letos vyrazili do skautské základny nedaleko Rožmitálu pod Třemšínem. Do chaty jsme došli okolo osmé. Toho večera jsme si ještě povídali o rodině Königsmarků, o jejich protinacistickém boji a hrdinském skonání. Na závěr dne jsme si zahráli KONTAKT a šli spát. Další den vyrazila skupina odvážlivců pokorit třemšínský vrch, zbytek v chatě vařil a uklízel.

Na Třemšín jsme dorazili suší a veselí, zlomili jsme tedy prokletí z minulého roku. Cestou zpátky jsme navštívili partyzánský úkryt a zamířili přímou čarou zpět. Večer proběhl tradiční "nadílkový" program a předávání dárků. Třetí den jsme za sebou zametli stopy a vyrazili na vlak.

sepsal Bert – kronikář

CO BUDE?

Prahou Plnou Strašidel

První lednová výprava, již tradičně jako závod po Praze.

V sobotu 8. 1. 2011 proběhne již 27. ročník pražského orientačního závodu Prahou plnou strašidel. Start bude na hřišti u Tyršova domu na Malé Straně. Začátek závodu je naplánován na 14:00 a hra samotná bude probíhat na Malé Straně a na Starém městě. (Po závodu je připraven zábavný program.) K výbavě budou patřit peníze na startovné (60 Kč), tužka a papír, mapa Prahy, jídlo a termoska. Šéfem výpravy je Prezident.

13. leden

Každoročně konaný sraz dospělých oddílových členů s tajemným názvem. Co to vlastně je?

Koná se tradičně každý rok, jako vzpomínková akce na oddíl, s kamarády, se kterými jsme v oddíle strávili někdy jen pár let a někdy i celá desetiletí, ale se všemi máme vždy na co vzpomínat. Tato tradice vznikla v 70-tých letech dvacátého století, kdy se bývalí členové, v čele s Inžou, Jénou a Jendou K. domluvívali s několika dalšími vrstevníky a sešli se poprvé 13.1.1971 v Klášteřní vinárně, aby mohli zavzpomínat na krásné doby dětství, prožité v oddíle.

Od prvního setkání, kterého se zúčastnilo něco přes 20 členů, se tato akce stávala postupně masovější, takže musela být přemístěna do větších prostor. Nyní se koná již několik let v bývalé Menze ČVUT v Thákuřově ulici na Praze 6, kde se schází tak asi 60 až 80 bývalých členů Dvojky. Takže všichni Dvojkaři nad 20 – 13. ledna navíděnou!

Větrík

Škodící oddíl

Takové zprávy je lepší vidět černé na bílém.

PK dává oficiálně na vědomost, že každý, kdo se 2 dvojměsíce za sebou umístí v kategorii „Škodící oddílů“ (tzn. méně než 1/3 bodů), vodíle končí. Snad to nikoho nepotká, ale radši si dávejte pozor!

Aleš – vůdce oddílu

ČIGOLIGO

www.dvojka.cz/prazska-dvojka

prosinec 2010

Vystřihněte si kalendář. Ke stažení je na [webu](#).

kalendář Pražská Dvojka 2. pol. 2010/11

Ilustrace 11: Na delší dobu poslední číslo Čigoliga

7.5 Čtverák

„Časopis začal vycházet krátce po obnovení činnosti začátkem 90. let, forma se dlouhodobě nemění, jedná se o několik málo listů formátu A5. Co pamatuji, jednalo se vždy z větší části o "one man show", periodicitu se různí, občas vyšlo třeba jen jedno číslo za rok. V současnosti vychází dle potřeby několikrát do roka. V archivu je založeno několik "speciálů" vydaných k významným událostem“. Petr Šabata, šéfredaktor

Časopis Čtverák – jednoznačně nejmenší z malých časopisů – by se dal v mnohém přirovnat k současné podobě časopisu Čigoligo. Také vychází jen na několika málo stránkách, také nepřilíší pravidelně a také jej tvoří převážně jediná osoba. Ve dvou podstatných věcech se ale liší:

- 1) Časopis v této podobě vycházel vždy a redakce v tom plánuje pokračovat. Bohatá historie časopisu pak dává důvod věřit, že časopis v této podobě i udrží.
- 2) Čtverák má jasně vymezený obsah. V každém čísle nalezneme pár slov od redaktora, přehled plánovaných akcí oddílů včetně podrobnějšího slovního popisu alespoň některých z nich a pokud zbude místo, tak také nějakou zajímavost z oddílu nebo dokonce i něco zábavného.

Celkově lze říci, že Čtverák je velmi malý časopis, který však dobře ví, kde je jeho místo a drží se ho. Celý jeho rozsah je dokonale využit a mnohý z větších časopisů by si z něj mohl vzít příklad.

7.6 Hlásínek

„Hlásínek začal vycházet již v roce 1983, kdy byl založen náš oddíl. V roce 1994 byl Hlásínek nahrazen vícestránkovým časopisem Guláš. Guláš přestal vycházet v roce 1997, kdy byl opět nahrazen klasickým Hlásínkem. Úkolem Hlásínku je informovat všechny členy oddílu i rodiče o bodování, připravovaných akcích a zajímavých událostech, které se v daném měsíci udály.“ Ondřej Petrovský, redaktor

Hlásínek je dalším z těch menších malých časopisů. Srovnáme-li jej se Čtverákem, tak vypa-
dají oba časopisy velmi podobně. Přesto ale v Hlásínku nalezneme několik zajímavých prvků,
pro takto malý časopis neobvyklých, na které je dobré upozornit.

Tou první je informace o termínu vydání dalšího čísla. Pozorně se dívejte je to uvedeno
v plánu oddílových akcí. Druhou milou věcí je vcelku podrobné vyhodnocení různých
proběhlých oddílových soutěží, včetně bodování, doplněné o hezku a přehlednou infografiku.
Třetí věcí pak je dodržování určitého grafického stylu. Nadpisy sice vypadají v každém čísle
o trochu jinak a také písma je použito několik druhů, ale napříč čísly lze články ke stejnému té-
matu nalézt na podobném místě. Také první a druhou stranu od sebe odlišíte již z dálky nejen
díky názvu časopisu na té první.

Nazdar chlapi!
Především bych vám všem chtěl pogratulovat, že jste přešli první půlrok školy. To byla ale fuška, co?
Vyznání, které jste tento týden dostali, se určitě hemžilo samými jedničkami a polodů ne, tak
nebuďte zmutní. Všichni se všechno ještě dá napravit.

Pojďme se však věnovat příjemnějšímu věcem, než jsou známky či vyznání. Ano, mám na mysli náš
oddíl a novinky, které se v něm v lednu udály. Jistě si pamatujete na bohatou sněhovou nadílku,
kterou nám nebe v prosinci seslalo. Kdo by to byl řekl, že hned po Vánocích začne snít, jako by
nělho v podzemí zapnul velká kanna na plyn výkon. Není se co divit, že z té velké nadílky zbylo
alkorát kálo, takže a po námu ledovka. A tak namísto svítání po snežovkách nebo ledovkách jsme 2
lednové výpravy strávili v IQ parku a v bazénu. Na druhou stranu jsme si poslední bazénovou
výpravu náramně užili. Takovou randu jsem už dlouho nezažil a kdo s námi nevyrazil, o hodně
přišel. Teď se nám však blíží na lepší časy - za oknem jsou vidět padající sněhové vločky, které
pokrývají sním jako velká bílá perina. Proto této příležitosti hned vyrazíme a v sobotu společně
s vítací výpravou do Bedřichova, kde budeme vyžerováni koky a sáňami sjíždět kopce, pořádat závody
a různé sněhové hry. Není to parádní plán? A kdo tentokrát nedorazí, bude strestán Hlásínkovým
prizným pohledem!

Mějte se hezky a v březnu se na vás opět těší váš

Hlásínek

**Tak bobování nebo bodování?
!!! V únoru oboje !!!**

Místo	za bodů	celkem	pořadí
Blesk	29	191	4.
Marvin	29	208	3.
Marján	21	130	14.
Sopík	26	141	13.
Tomáš	16	79	17.
Kuba 2	13	52	18.
Vojta	13	47	19.
Bart	20	157	10-11.
Válek	10	157	10-11.
Bizon	22	180	6.
Celkem	199	1341	2.

**Lednové bodování ovládli
s 36 Mustangy**

Těšáci	za bodů	celkem	pořadí
Net	28	218	1.
Gepard	36	215	2.
Banán	0	82	16.
Levhart	32	162	9.
Kuba	36	167	8.
Marek	17	152	12.
Radim	19	172	7.
Roland	22	182	5.
Michal	21	124	15.
Celkem	211	1474	1.

**Kuba
a
Gepard**

Rozpis akcí na únor

2.2.2011 - Schůzka s Hlásínkem
5.2.2011 - Výprava na koky
9.2.2011 - Schůzka
16.2.2011 - Družinová (Blesk-Marvin)
20-25.2.2011 - Vícedenní jarní výprava
2.3.2011 - Schůzka - nový Hlásínek

Jarní výprava

Rok se s rokem sešel a před námi je opět
slavná jarní výprava, plná těch nejlepších
zážitků. Pojedeme tak jako v minulých letech
do chaty, která se nachází nedaleko
Harrachova. Nemusíte mít strach, že byste
v noci mrzli. Chata je totiž vybavena vším, co
by horská chata měla mít. I tentokrát s námi
povedou holky z našeho střediska. Těšte se
na bohatý program, hromadu sněhu a
spoustu legrace!!! Jak byste chtěli lépe prožít
jarní prázdniny? Proto si na termín 20-
25.2.2011 nic neplánujte a vyrazte s námi!!!

Vyhodnocení lednové soutěže

V lednu bylo vaším úkolem napsat do knihy
název co nejlepší výp. Pokužel se nám jich
nesšlo mnoho, ale i tak jsme se velice
zasámli. Oceňujeme snahu těch, kteří mají
stále zájem a chuť soutěžit. Zde jsou
výsledky:

1. místo: Marvin = 15 Mustangů
2. místo: Net = 10 Mustangů
3. místo: Levhart = 5 Mustangů
4. místo: Bart = 3 Mustangy

A zadání únorové soutěže zní jednoduše:

Do poloviny února bude mít každá družina za
úkol vydobit co nejlépe svou družinovou
nástenku podle zadaného tématu, které zní:

Zimní sporty

Mustangové odměny za tuto soutěž jsou
láskavé - každý člen družiny, její nástenka
bude lepší, obdrží 10 Mustangů. Pro druhé
místo je výhra stanovená na 5 Mustangů na
osobu. Hodnocení nástenek proběhne:
16.2.2011 - družinová

A pár důležitých informací nakonec:

- Letní tábor oddílu proběhne v termínu
2-22.7.2011
- Celostředisková velikonční výprava se
uskuteční v termínu 22-25.4.2011

Tak ahoj příští!

A máme tady jedno neobvyklé vyhlášení...

Ríkáte si jaké?

Rozhodli jsme se, že tento měsíc oceníme některé
z vás, kteří projevují největší zájem o oddíl. Velice si
totiž ceníme toho, že chodíte na akce, které pro vás
připravujeme. Tím nám dáváte najevo, že vás oddíl
baví a že do něj rádi chodíte.

Hodnocení proběhne ve třech kategoriích:

1. Nejlepší výsledky v bodování
2. Nejlepší docházka za 1/2 roku
3. Cena za celkově neaktivnějšího nováčka.

V kategoriích

**Nejlepší výsledky v bodování
se umístili**

V kategorii

**Nejlepší docházka za 1/2 roku
se umístili**

**A cenu za neaktivnějšího nováčka
roku získává**

Roland

!!!Všem výhercům gratulujeme!!!

Ilustrace 12: Kvalitně použitá a poutavá infografika

7.7 Hořec

Hořec je časopisem skautského oddílu Skalák ze Zábřehu. Oproti předchozím třem popsaným časopisům má již více stránek, konkrétně čtyři. Na více stránek se toho také muselo více vejít, pojďme se podívat, co nabízí „navíc“.

Prostor je v první řadě zaplněn titulní stranou, která je celá věnována názvu časopisu. Po otevření časopisu zjistíme další podstatnou věc. Výrazně více místa lze věnovat retrospektivnímu obsahu a tak se velmi podrobně dozvídáme, jak bylo na posledním výletě. V každém čísle se také dozvíme jak bude, tedy jaké akce oddíl pro nejbližší období plánuje. Další obsah časopisu už je nepříliš stálý. Když je potřeba něco vyhodnotit, je to vyhodnoceno, když je potřeba něco oznámit, je to oznámeno a když není nic potřeba, je použit nějaký zábavnější obsah pro zaplnění prázdného místa. Takováto koncepce sice dává časopisu poměrně slušnou šanci přežít, ale není v ní vidět příliš prostoru pro jeho další rozvoj. Pokud by se měl Hořec do budoucna stále rozvíjet a být lepším a lepším, bude potřeba se zamyslet nad jeho obsahem.

Pochvalu si ovšem zaslouží grafický styl časopisu, který je i přes svou jednoduchost velmi dobře použit. Celkový dojem bohužel kazí poměrně častý výskyt stylistických i gramatických chyb.

<p>Bylo ...</p> <p>Výprava na Lázek</p> <p>Dne 19.9. se uskutečnila výprava na Lázek s převýšením 714m.n.m. Sraz byl 7:50 na Valové odkud se odjíždělo do Hoštejna autobusem. Výpravy se zúčastnili Grunhorn, Bobek, Jirka a Jirka. Z Hoštejna jsme vyrazili po cestě, která však vedla do lesa a celá se stáčela kolem kopce a vedla nazpět do Hoštejna. Po cestě jsem se začal smát a řekl jsem, že jsme se měli raději podívat na tu mapu, kterou jsme měli v Hoštejně. Při východu z lesa nás uvítala cedulka z nápisem Hoštejn. Opět nás popadl smích. Tak jsem se vydal po červené směrem na Drozdovskou Pílu. Narazili jsme na kopec, který jsme museli zdolát. U toho jsme stihli najít i pár hub. Na kopci byla krátká přestávka. Po příchodu do vesnice Strážné jsme si opět dali přestávku na Grunhorn vydělal dalekohled. Chvilí jsme pozorovali přírodu a co se děje kolem nás.</p> <p>Od místa kde jsme svačili byl vidět i Lázek. Poté jsme vyšli po silnici na Lázek. Tam nás čekalo příjemné překvapení. Lázek byl totiž 19.9. až 20.9. uzavřen. Menší přestávka nám udělala dobře. Pak jsem se vydal směr Cotkyle. Z pole nad Cotkylí byl vidět, sice v mlze ale byl přece vidět Vitošov. Z Cotkyle nás cesta dovedla do Chřova a pak až do Jedlí. Z Jedlí jsme se svezli autobusem do Zábřehu. Po příjezdu jsme se rozloučili a každý si šel svojí cestou. I přes to, že Lázek byl uzavřen jsme si to náramně užili.</p> <p><i>Bobek</i></p> <p>Naši nováčci</p> <p>Na střediskovém táboráku jsme přivítali naše nováčky: Jardu Krátkého, Káju Jaška, Jindru Ryšavého a Davida Křemka</p> <p>Bude ...</p> <p>Výprava k prameni Sázavy pod Bukovou Horu</p> <p>Vypravíme se k němu pod vedením br. Colomba</p> <p>Sraz v 9.00 na nádraží ČD; Návrat do 19.00</p> <p>S sebou 50 Kč na jízdenku, jídlo na celý den (mimo oběd), lžiči a ešus, věci jako na schůzku, deník, dobrou obuv a pláštěnku.</p> <p>Vyhlášení soutěže ...</p> <p>Vůdce oddílu vyhlašuje soutěž o nejlepší skautský deník. Výherce obdrží hodnotné ceny. Deník bude hodnocen do celoročního bodování.</p>	<p>Pochvala a poděkování ...</p> <ul style="list-style-type: none">- Bratrům Bobkovi, Jardovi a Jirkovi za účast na výpravě- Poděkování všem, kdo se z oddílu Skalák podíleli na stavbě střediskového táboráku <p>Pár vtípů ...</p> <p>"Sunare," volá malý vičák: "Tady píšou, že velbloud dokáže celý týden pracovat a vůbec při tom nepít."</p> <p>"Hm, to Tatínek dokáže zase celý týden pít a nic nedělat!"</p> <p>Hovoří spolu Sunar s Tatínkem...</p> <p>Tatínek: "Přikázal jsem Jackovi, aby si vzal každý den čisté ponožky!"</p> <p>Sunar: "A poslechl tě?"</p> <p>Tatínek: "Musel, ale po pěti dnech se už nevejde do bot!"</p> <p><i>Fridex (Bobek)</i></p> <p>Hlavoňam ...</p> <p>Ovce</p> <p>Když přivážíme ovci k jednomu kolíku provazem, tak vyžere z trávy kruh. Pokud protáhneme kroužkem u krku provaz, jehož konce přivážíme ke dvěma kolíkům, vyžere nám elipsu. Budeme-li chtít oval, tak napneme provaz mezi dva kolíky, na něj navlečeme kroužek, a na ten přivážíme provaz, na jehož druhém konci je ovce. Jak přivázat ovci, aby nám vyžrala v trávě čtverec? Máte provazy, kroužky a jednu ovci.</p> <p><i>Štika</i></p> <p>Objednávky krojů ...</p> <p>Skautská košile – vhodný dárek k vánocům</p> <p>Budeš-li chtít objednat nějakou krojovou součást pošli SMS (na tel:736 509 434) nebo email (tomas.hampel@afas.cz) Čochtanovi – a to nejpozději do 26.10.2009</p> <p>Na ceny a sortiment můžeš nahlédnout na www.junstop.cz</p>
--	---

Ilustrace 13: Obsah časopisu Hořec

7.8 Jednička hlásí

Po krátké exkurzi k vícestránkovému časopisu Hořec se vracíme zpět k dvoustránkovým časopisům. Jednička hlásí je časopisem 1. oddílu Junáka v Hradci Králové a v roce 2011 vychází již jeho 11. ročník. Skoro to vypadá, jako by se tvůrci časopisů domluvili, ale i v tomto nalezneme informace o proběhlých akcích a informace o chystaných akcích. Krom toho se do časopisu vejde již jen několik málo stručných informací o jiných věcech, pokud je to potřeba.

Co ale stojí za zmínku, je rozsah informací, které se na takto malou plochu podařilo umístit. Díky velmi úspornému grafickému stylu se můžeme podrobně dočíst, jak to vypadalo a uskutečněných akcích a s podobnou podrobností se dozvíme i o akcích chystaných. Je skutečně až k nevíře, kolik informací se na dvě stránky dá vtěsnat. Ještě méně se ale dá uvěřit tomu, že text je přehledný a čitelný a občas se najde místočko i na drobný obrázek.

Dojem trochu kazí jen několik zapomenutých předložek na koncích řádků a pár vynechaných čárek mezi slovy. Nic to ale nemění na tom, že v Hradci Králové vzniká dvoustránkový časopis s obsahem, pro který by jiní autoři volili stránek i osm.

Jednička hlásí!

Časopis 1. oddílu Junáka v Hradci Králové
číslo: 6 / 93 únor 2011
ročník IX.

Nazdar sestry a bratři, vážení rodiče,
 Čas plyne jako voda a už je za námi první pololetí školního roku. Domníváte se, že přelétlo jako pět měsíců. Doufám, že odměna byla opravdová. A ti z vás, kteří byli opravdu uspokojeni budou odměněni i v oddíle. Každý kdo splnil podmínky víčka školního prospěchu dostane od nás nášivku, kterou si bude moci připsat na svůj kroy, aby každý viděl, že se mu ve škole dařilo. A ti, kterým se to nyní nepovedlo nemusejí zoufat. Už za pět měsíců budeme vyhlazovat další držitele. Tak naše víčka dost času na plnění. To je však jen malá část toho, co nás v dalším pololetí čeká a je toho opět opravdu hodně. Ale to bych už předbíhal. Užijte si zasloužený den pololetních prázdnin a buďte do další práce.

Co se událo v lednu
 Ledem bývá pololetí slabší a různé akce. A i letošní se zapíše mezi ně. Účast ve florbalovém turnaji jsme museli letos zrušit a tak se uskutečnil pouze tyto akce.

13.1. Měšťané na kouli
 Ve čtvrtek 13.1. se všichni pomocníci, kteří se účastnili organizace a připrav velké hry na starém městě, sešli na koupališti Flořina. Zde pro ně vedl oddíl objednáno za organizaci hry ve městě jako odměnu bowlingovou dráhu. V pět hodin odpoledne se sešli skoro všichni organizátoři hry. Chyběli Melmen, Zuzka a Kača. Zuzce se nechtělo přijít a Kačka měla nějaký kroužek.

Sepsali jsme soupisku hráčů do stroje a začali s koulemin. První kolo bylo spíše takové seznamovací. Několikrát kuli a někdo držel kouli poprvé v ruce. Ale už ve druhém kole bylo vše v pořádku. I když se i v něm někomu podařilo třetí místo kůzlek zlábat vedle dráhy. V prvním kole bylo jednoznačně nejlepším hráčem Kypařík. Zato druhé kolo bylo již o poznání dramatičtější. I ostatní hráči se docela rozehráli a nejlepší z prvních kol se už zase tak nedřel. Tak to nakonec byla bitva až do úplného konce. Nakonec se vítězkou druhého kola stala Aneta. A aby to ostatním nebylo líto tak i ostatní hráči se rozdělili i pololetní sladkou odměnu. Po předání cen jsme se rozloučili a rozešli do svých domovů.

22.1. Odpoledne deskových her
 Na další naši oddílovou akci jsme se sešli v sobotu 22.1. v naší klubovně, kterou jsme přestavěli na lázeňskou koupaliště. Druhou stěnu jsme rozměnili pro klubovnu. Na každý ze stolu jsme položili nějakou z kousků her. A tak zde bylo k výběru Mikado, Jenga, Carcassone, Osadníci, Klip kláp, Bang a další. Teď jen aby přišli i naši hráči. Nejprve to vypadalo, že hry bude hrát jen Štěpán a Amazonka, ale za chvíli se objevili další členové oddílu. Máty, Zuzi a jása zasedli u stolu s Mikadem. Sára, Ničiči, Amazonka, Šimka a Tereška se rozdělily pět osadníků a hry mohli začít. Chvilku po začátku dorazil ještě Vojtěch a Gladiátor

1. oddíl Hradec Králové
Odpoledne deskovek

 Klubovna Mašovice
 22.1.2011

Místo si zase oblíbil Klip kláp a pročežel z ležící obtížnosti do stále těžší. Boližel se nedochodla informace v jaké úrovni se mu podařilo s červenou kostičkou ještě opustit bludiště. Asi po hodině a půl náročné hry byl čas na malé přerušení a protažení. Proto jsme všichni vyběhli ven a zahráli si nějaké hry. Mezi tím Kypařík s Vítěm přestavěli klubovnu v malý kinosál. Po návratu ostatních zpravení mohli začít další část odpoledne, kterou bylo slibované promítání. Protože se však nedostavilo více mladších členů oddílu bylo rozhodnuto o změně programu. A tak místo slibovaného Livho krále jsme promítali film z loňského tábora. Tato změna však nebyla přijata s takovým nadšením jak vedení očekávalo. Alespoň podle kulisových zpráv, které se podařilo získat. Tímto se tedy vedení všem omlouvá a příště dodržíme slibovaný program. Po promítání filmu a několika fotek z tábora Zlatokopí jsme pokračovali ve hrách. Nyní jsme se všichni soustředili okolo stolu, kde jsme postavili věž z kostek Jenga. Ze začátku trochu nudná hra začala mít spád s postupným odebráním koteček. Věž se začala vždy po odebrání některé z koteček nepřetržitě naklánět a houpat. A bylo jen otázkou času, komu věž spadne. Už si přemýšlel napaňujeme komu věž spadla, ale to není důležité. Důležitější je, že jsme si mohli vykoušet spoustu her, podívat se na film a příjemně si užít sobotu odpoledne.

Půlroční hra Lvi král skončila
 Učinit si vzpomínku na Simbu a jeho dobrodružství než se stal lvím králem. A právě tento příběh jsme zvolili jako program na naše úterní schůzky. Prošli jsme s ním celou cestu od narození až po jeho návrat a při tom jsme plnili různé úkoly a zlepšovali si dovednosti a znalosti. Když se Simba narodil, nechtělo se ho pěstovat celé království a spousta zvířata abychoh vůbec věděli kdo všechno, museli jsme je poznat. Sice jen o obrázků, ale děti si při poznávání zvířat procvičily

také svoji paměť. Ani Simbovy dětské hry nechtěly bez povímmutí, překážková dráha na Sloním lhotovně a bonitka při útěku před pakobylkami procvičily rychlost a obratnost a z lvičed na obloze nakonec vyšel pěkný obrázek. Trochu odpočinková byla etapa s názvem Hakuna matata, kde měl každý možnost se projevit podle sebe například zpíváním, divadlem nebo básničkou. Vymysleli jsme také jednu tajnou etapu, o které děti nevěděly. Simba měl přítele, kteří mu po cestě pomáhali a my jsme právě tuto pomoc a chování všichni ostatním hodnotili a přidělovali za to body během celé hry. Po útěku z domova se Simba dostal do džungle a najednou se sešel se spoustou nových roztíl a stromů, které děti neznali. Tady jsme si zase ověřili znalosti stromů a kroy. A jelikož všichni potřebujeme jíst, a shánění potravy není žádná sranda, zkusili jsme si také sami uvařit. Jednoduchy, závitky a kakaové kulčky se nám povedly, nakonec se po nich jen zaprášilo. Abychom si zase trochu procvičili mozkové závitky, luštili jsme tajné zprávy a šifry a poznávali naše i cizí osobnosti, nakonec jsme se protáhli při boji s hyenami. A to byl konec naší cesty, Simba vyrostl a mohl se vrátit domů jako nový lví král. Po celou dobu hry děti získávaly body za splnění úkolů a tak se políčka v tabulce pěkně zaplňovala, každý se mohl podívat, jak na tom právě je a kolik bodů ještě potřebuje. Na závěr nechybělo ani vyhodnocení. To proběhlo na poslední schůzce. A tady jsou výsledky. Na třetím místě se umístil Radim, o druhé místo se podělila Verča (Přískot) a Stopař a jako první s největším počtem bodů skončil Zuzi. Každý si odnesl nějakou pěknou cenu a ani ostatní místo nechtěla bez odměny, i když jen malé. A teď už jen zbývá těšit se na další půlrok a novou hru.

Co se chystá
Únor
 13.2 - 18.2. Zimní tábor Geologů v Úpě
 Jak již všichni víte v tomto termínu se uskuteční náš další zimní tábor. Letos se vydáme do Káňat na chatu botičkových skautů. Ještě jsou volná poslední místa, tak využijte poslední příležitosti k přihlášení. Sraz všech účastníků je v neděli ve 13 hodin u jídelny ZŠ Úprkova a návrat bude v pátek 18.2. okolo 17 hodin opět na stejné místo. Seznam doporučeného vybavení naleznete na našich stránkách nebo v vedení oddílu. Zde jen připomeneme věci, na které byste neměli při balení zapomenout. Nezapomínejte na spacák, přezívky na chmu, lyže s dokladem o seřízení, lyžařskou helmu, pekače atd. Na sraz si nezapomínejte vzít i Karáček, pojízdkový, zdravotní příkaz. Cena tábora je 1000,- Kč a peníze vybíráme v hotovosti na schůzkách. Prosim o zaplacení do 9.2.

Březen
 19.3. Výprava do Josefova
 Na březnové výpravě se vydáme do josefovské pevnosti. Více informací v dalším čísle časopisu.

Duben
 15. - 17.4. Jarní výprava do skal
 První víkendová výprava se uskuteční na chalupě v Dědově na Broumovsku. Vydáme se na příznuk skal a čeká nás i nejedno překvapení. Tak si termín nezapomínejte pečlivě zapist do svých zápisníků.

Květen
 20. - 22.5. Výprava do Jitiny
 V květnu se opět vydáme na náš známý srub v Jitíně odkud opět podnikneme další výpravu do Českého ráje

Červen
 11.6. Výprava s rodiči
 Po loňské úspěšné výpravě se i letos bude konat další výprava s rodiči.

Červenec
 16. - 30.7. letní tábor na Posekanci
 I letos se vydáme na náš oddílový tábor. Letos bude našim cílem krásná příroda Toulavcových mařin, nedaleko Budislavi. Budeme tábořit na základně litomyšlských skautů na Posekanci.
 Přihlášky a další informace budou zveřejněny následně.

Kromě těchto akcí se uskuteční řada i dalších menších oddílových podniků. Vydáme se na projíždku na kole, projedeme naše lodě po Otlici a další. O všech těchto akcích budete vždy včas informováni.

Registrace 2011 - ukončena
 Vážení rodiče děkujeme vám všem za pomoc s vybíráním registračních poplatků. Vše se nám podařilo v řádném termínu předat a tak se už všichni můžete těšit na nová čísla skautských časopisů. Děkujeme.

Bodování
 Zde přinášíme výsledky bodování za leden u družin starších. Opět se nám podařilo po delší době shromáždit body za účast na schůzkách, v soutěžích apod. Za leden jsou výsledky následující:

Jednotlivci:
 1. místo: Tereška 43b
 2. místo: Sára 42b
 3. místo: Amazonka 41b

Družiny:
 1. místo: Ještěřky 32,3b
 2. místo: Veveřky 32b
 3. místo: Káňata 31,6b

...a na závěr?
 přejeme vám, aby i druhé pololetí školy se vám podařilo. Ať mžikem na konec roku i dalším z vás přelétá nášivka za školní prospěch. Ale hlavně se těšíme, že společně s vámi projdeme spoustu krásných chvílí a dobrodružství na našich společných schůzkách a výpravách.

Štěpán, Pepek, Sava, Zuzka, Švábka, Neverka a Cyril

Časopis 1. oddílu Junáka v Hradci Králové
číslo: 6 / 93 únor 2011
ročník IX.

Ilustrace 14: Úsporný a přitom přehledný grafický styl

7.9 Kruháč

„V roce 2003 vznikl Kruháč jako střediskový časopis. V roce 2008 hledal nový tým, který by se o něj staral, a našel jej. Myslím, že kvalita za poslední 3 roky výrazně stoupla. Cílem časopisu je informovat skauty z našeho střediska a rodiče o všech oddílech a dění ve středisku. V redakci jsou čtyři lidé, kteří se starají o čtyři stálé rubriky. Každý oddíl má každý měsíc poslat článek o své činnosti.“ Ema Skarková – redaktorka

Kruháč je rozsáhlejší časopis na jehož stránkách naleznete kromě obvyklých informací o chystaných akcích také pravidelnou rubriku zajímavostí, která se netočí kolem skautského dění, ale popisuje zajímavosti ze skutečného světa. Za zmínku stojí také interaktivní rubrika, která navrhuje čtenáři k tomu, co by sami mohli dělat. Ať už se jedná o sudoku či jednoduchou křížovku nebo o ukázky uzlů a šifer.

Za grafické provedení získává Kruháč jedničku s hvězdičkou. Grafika se nijak nevnučuje a nebije do očí a přesto je přítomna všude a doplňuje text. Při listování časopisem si povšimnete také označení konce článku, pokračování článku na další stránce a malých ilustrací u nadpisů. Jsou to totiž právě tyto drobnosti, které ve výsledku na čtenářovo oko působí nezanedbatelným vlivem a zpřehledňují čtení časopisu. Za zmínku určitě stojí také používání nadtitulků či podtitulků. Všimněte si také vztahu mezi nadpisem článku a odkazem na něj v obsahu. Kruháč názorně dokazuje, že v obsahu může být uvedeno i něco jiného než doslovný název článku a na přehlednosti to nic neubírá – naopak.

Na poslední stránce najdeme podrobné informace o autorech čísla, kontakt a velmi důležitý termín uzávěrky příštího čísla. Na ten se často zapomíná a přitom je pro přispěvatele tím nejdůležitějším, co jim můžeme poskytnout. Při celkovém pohledu na časopis je dobré povšimnout si také jeho optimalizace pro tisk na malých domácích tiskárnách. Takové tiskárny nedokáží tisknout až k okrajům papíru a na okrajích tak zůstávají bílá místa. Každá ze stran Kruháče, zejména pak titulní strana s fotografií, je ale upravena tak, aby do bílé barvy sama pozvolna přecházela a bílá místa, způsobená nedokonalostí tiskárny, pak vypadají, jako by byla zamýšlenou a přirozenou součástí grafiky časopisu.

Ilustrace 15: Poslední článek časopisu Kruháč

7.10 Kvočlík

„Časopis vzniká v říjnu roku 1996 jako samostatná aktivita skupiny pěti skautů, kteří zároveň vymysleli jeho trochu zvláštní jméno. Zpočátku jim s grafickou stránkou pomáhal jeden z oddílových činovníků, který se v té době živil jako novinář. Ten posléze vydávání časopisu sám zajišťoval, protože se původní redakce rozpadla (zejména kvůli tomu, že se její členové zapojili do vedení oddílu a neměli na časopis tolik času). Tato změna prospěla časopisu po stránce grafické, nikoliv však obsahové, protože šéfredaktor nebyl v tak častém kontaktu s oddílem, jak bylo třeba, a tak neměl o čem psát. Zásadnější zlom přichází kolem roku 2000, kdy začala skupina tří dalších skautů (do které jsem patřil i já, coby současný šéfredaktor) vydávat vlastní časopis v průběhu letního tábora a po jeho skončení se zapojila do vydávání Kvočlíku. Nicméně po půl roce fungování nové redakce se ukázalo, že tito skauti nejsou schopni nejít s dosavadním šéfredaktorem společnou řeč, a tak se od něj odtrhli a začali Kvočlík vydávat samostatně. Od té doby se všichni tito tři skauti, později roveři a činovníci, vystřídali na pozici šéfredaktora (já jsem například zastával tuto funkci již dvakrát). K drobnému úpadku dochází kolem roku 2006, kdy se zdálo, že se už nikdo nebude chtít zapojit do vydávání Kvočlíku. Naštěstí se mi tehdy podařilo dát dohromady s jedním aktivním skautíkem, se kterým jsme časopis znovu rozjeli a tento stav trvá dodnes. Průběžně se snažíme časopis pořád vylepšovat a celkem nám začali pomáhat i další roveři a činovníci. No, a letos na podzim hodláme oslavit 15 let vydávání časopisu Kvočlík. :)

Cílem časopisu je informovat současné i bývalé členy oddílu, případně jejich rodiče, o dění v oddíle a na středisku. Zejména o proběhlých výpravách a dalších podobných akcích. Součástí časopisu bývají i zajímavé články, které se týkají skautské praxe i našeho všedního života.

Redakci tvořím já jako šéfredaktor a mám k ruce jednoho redaktora. Kromě toho máme přibližně pět dopisovatelů, kteří nás zásobují články. Ve své podstatě všechno řídám a rozhoduji já, žádné redakční rady se nekonají (jen se občas poradíme ve dvou s redaktorem). Jediný plán, který máme, je vydat pět čísel do roka (i když ne vždy se nám to podaří splnit).

Tvorba čísla probíhá tak, že si sepíšu všechny proběhlé akce a požádám naše dopisovatele o sepsání článku. Část mi jich dodá pochopitelně i redaktor, který na těchto akcích hodně bývá. Pak ty články graficky sestavím do čísla, přikreslím k nim obrázky a komiks, sem tam přidám nějaké ty zajímavosti a může jít časopis do tisku.

Význam časopisu spočívá hlavně v tom, že všichni, kteří o oddíl neztratili úplně zájem, ale již nemají tolik času, aby jezdili na výpravy, mají možnost sledovat, co všechno se událo. Mám zjištěno, že si všichni docela rádi přečtou články z výprav (i ti, kteří na ní byli) nebo články o nejrůznějších zajímavostech.“ *Zdeněk Prošek – šéfredaktor a grafik*

Kvočlík je časopisem na úrovni. Z jeho obsahu je znát, že se o něj stará redakce, která ví co chce a jak toho dosáhnout a že má své čtenáře, kteří jej skutečně chtějí číst. Už i délka odpovědi v dotazníku jasně říká, že redakci psaní baví. Tím pochopitelně nechci říkat, že by to snad u jiných časopisů bylo jinak, že by jiné časopisy nechtěl nikdo psát a číst.

Při čtení pochopitelně narazíme na zápisky z činnosti oddílů. Nejde ale jen tak o nějaké poznámky typu „byli jsme tam a tam, dělali jsme to a to“ ale o téměř profesionální zprávy. Z těchto zpráv je jasné vidět, že redaktoři vědí, jak psát. Zvláště pak, pokud srovnáme zprávy od stejného autora z roku 2005 a z roku 2010. Těch pět let je skutečně znát.

Když jsem pročítal Kvočlík z roku 2005, tak jsem si říkal, že by se jednalo o poměrně slušný časopis, pokud by jej tvořily děti. Nicméně od redakce složené z dospělých či téměř dospělých lidí bych čekal více. Nicméně i Zdeněk Prošek píše, že v této době došlo k určitému úpadku. O to lepší se ale zdá být Kvočlík z roku 2010, který je doslova nabitý zprávami nejen z dění v oddíle, ale také zprávami z politiky a zajímavostmi ze světa. Pomyslný palec nahoru pak získává originální komiks a grafika používající téměř výhradně původní autorskou tvorbu. Mít v redakci schopného kreslíře se prostě vyplácí.

<p>Nábor nových členů na základních školách</p> <p>Ve středu 1. září 2010 se v 8:45 na náměstí v Sezimově Ústí I. sešlo „náborové komando“ ve složení Ronaldo, Rak, Picasso a Honza. Vyzbrojeni byli letáčky, které den před tím s nasazením všech sil vyrobil Profesor. Zatímco Picasso s Honzou vyrazili k ZŠ Helsinská, Rak s Ronaldem zůstali před základkou v Pačousích. Obě skupiny se snažily oslovit zejména prvníáky a jejich rodiče. A jaký byl výsledek jejich snažení? Zdá se, že dobrý, protože na zahajovací schůzku dorazili celkem 4 nováčci.</p> <p>-Lišák&Picasso-</p> <p>ZAHAJOVACÍ SCHŮZKA SEDMIČKY</p> <p>Zahajovací schůzka oddílu proběhla v pátek 3. 9. 2010 v naší klubovně na Vykopávkách. První sedmáci se zde sešli už v 9:00, aby se vrhli na inventarizaci oddílového majetku. Jednalo se o Picassa, Honzu a Bumču, kteří stihli zařadit vše potřebné ještě před třetí hodinou odpolední, kdy začala samotná schůzka.</p> <p>Na začátku jsme si dali několik zahřívacích her v přírodě. Poté si Ronaldo vzal nováčky stranou a seznamoval je s činností 7. oddílu a s klubovnou. Honza mezitím s ostatními diskutoval o skautingu a o oddíle. Před dalším blokem her pak ještě Honza pohovořil o nástěnkách a zároveň vyzval všechny přítomné, aby o nástěnky řádně pečovali. Na samotný závěr přišlo na řadu domlouvání termínů schůzek, čímž byla schůzka ukončena.</p> <p>-Lišák&Picasso-</p> <p>Termíny letošních schůzek:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Medvědi (skauti): každé úterý od 16:30 (rádce: Peťa, podrádce: Ondra)2. Svišti (vlčata): každý pátek od 15:00 (rádce: Prófa, podrádce: Vašek)	<p>KRIZE V TÁBORSKÉM STŘEDISKU</p> <p>Vzhledem k tomu, že v letošním roce končí funkční období současněmu vedení 1. střediska KALICH (jehož členem je i 7. oddíl KARIBU), byl na sobotu 4. září 2010 svolán řádný střediskový sněm, kde mělo být zvoleno nové vedení. Nicméně z celkového počtu 97 registrovaných dospělých členů střediska se nenašel nikdo, kdo by chtěl kandidovat do statutárních orgánů této největší tábořské neziskovky.</p> <p>Z tohoto důvodu zůstalo v čele střediska stávající vedení, které svolalo další řádný volební sněm na 7. listopadu 2010. Současně také rozeslalo mezi členy tábořských oddílů výzvu, aby se znovu zkusili zamyslet nad tím, zda nechtějí kandidovat do některých z nabízených funkcí. Na tuto výzvu zatím zareagovali Švejk s Rakem, kteří se rozhodli, že své pozice v revizní komisi budou zastávat i nadále s tím, že zaučí Sportka s Otázkou z 3. oddílu jako své nástupce. Doufáme, že se brzy najdou i další osoby, které by kandidovaly do funkce vedoucího střediska a jeho zástupce. Pokud by se totiž nikdo nenašel, uvalí okresní rada junáka na naše středisko nucenou správu a do čela postaví správce, který se ještě jednou pokusí najít vhodné vedení, a pokud i se ani tehdy nikdo nenajde, může dojít ke sloučení střediska s jiným střediskem nebo v krajním případě i k jeho zrušení!</p> <p>Na oddílové radě dne 2. 10. 2010 byl odsouhlasen oficiální postoj 7. oddílu KARIBU k celé záležitosti. Sedmíčka považuje za nejlepší řešení, aby vedení střediska převzal některý ze starších členů střediska, který by k sobě vzal mladé, které by připravil na převzetí střediska v dalším funkčním období. Zároveň Ronaldo poprosil starší členy 7. oddílu, aby zvážili, zda by nemohli v tomto směru poskytnout středisku pomoc.</p> <p>-Lišák-</p>
---	---

Ilustrace 16: Originální ilustrace v časopisu Kvočlík

7.11 Lokali

Lokali je časopisem 35. skautského střediska z Prahy. Obsahově se příliš neliší od ostatních malých časopisů obdobné velikosti. Na první pohled si ale je možné všimnout, že časopis má mnoho přispěvatelů. Jen ve čtvrtém a pátém čísle z roku 2010 jsem napočítal 12 různých jmen přispěvatelů. Tomu odpovídá i rozmanitost stylů psaní. Co je ale nutné časopisu vytknout, je absence jednotného grafického stylu a celkově i nějaké přijatelné grafické podoby. Po otočení poutavě vypadající titulní stránky se nám ukáže něco, co vypadá jako návrh budoucího obsahu časopisu před grafickou úpravou. Kombinace dlouhých odstavců, malého písma a nepoužívání sloupců je pro oko čtenáře velmi nepříjemná. Znovu ale zdůrazňuji, že po obsahové stránce není časopisu co vytknout. Množství kvalitních přispěvatelů doplněných zkušeným šéfredaktorem dává časopisu velmi kvalitní obsah. Beze zbytku tedy platí to, co bylo řečeno již dříve: Tým přispěvatelů je pokladem každého časopisu a své přispěvatele by si každý časopis měl hýčkat a podporovat při psaní. Bohužel ale, bez dobrého grafika nebude časopis nikdy dokonalý.

<p>Jak jsem poznával Sedlo</p> <p>Mudrc</p> <p>Když jsem se před asi 6 lety poprvé dozvěděl, že středisko má táborovou základnu v Sedle u Jindřichova Hradce, dostalo mě to zahřálo u srdce. Můj táta v Hradci vyrůstal a já sám mám na město a jeho okolí mnoho hezkých vzpomínek z dětství.</p> <p>Přímou do Sedla jsem se poprvé dostal na jaře 2006 s Ironem, Šmudlou, Benym a Ježkem, to léto jsme se chystali na louku u rybníka a chtěli jsme si ji zkontrolovat. Hned, jak jsme na louku přišli, místo mne okouzilo: úzký pás louky porostlý žluté kvetoucími bylinami, z jedné strany mez a velká louka, z druhé strany stromy a rybník jako v písničkách Františka od Buty, zvláště když člověk prošel na moře a před ním se otevřel krásný jemně zakroucený rybník lemovaný rákosím a stromy různých typů i velikostí. Zád louky tvořil hustý les, zatímco na předu se otvírala a padala za obzor. Majíce jisté zkušenosti s vyměřováním tábora, hned jsem na louce začal očima kreslit stany a tee-pee, stožár, táborový kruh, tady bude průchod do lesa ... a opravdu se sem vejdu čtyři tee-pee?</p> <p>Tee-pee se vešla. Tábor v létě se nám podařilo postavit vcelku dobře, indiánské monumenty na jedné straně dobře vyvažoval roversko-vůdcovský herberk na straně druhé, a stany s kuchyní uprostřed dotvářely pěkný dojem táborového náměstí. Na svůj první tábor v Sedle vzpomínám velmi rád. Od té doby uběhlo několik let, a i další tábory na louce u rybníka jsem si opravdu užil, poznal okolní lesy, při výletech pěšky či na kole i krásnou přírodu a vesnice této krajiny. Rád se do Sedla vrátím, kdykoli budu mít příležitost. (Mimořádně jsem zvědav, jestli v polomu nad táborem vydržela monumentální stavba, kterou jsme tam letos se skauty nechali...)</p> 	<p>Tábořiště "Na Pekle"</p> <p>Bobo</p> <p>Před rokem touto dobou jsem do Lokali psal o mém oblíbeném místě, jistě mnozí z Vás odhalili, že se jednalo o naše (mnou velmi oblíbené) tábořiště u obce Sedlo v Jižních Čechách. Jezdím na toto místočko od svých sedmi let a za tu dobu mám spoustu krásných vzpomínek. Zajímavé je, že téměř každý měsíc to na tábořišti vypadá jinak. Poslední roky zde trávím příchod nového roku a většinou je všude bílo, na rybníku se dá bruslit a pokud si chcete udělat saunu, musíte led rozbít sekerou. Hned na jaře začínají na potoce kvést blatouchy, louky jsou plné pampelišek a země začíná pomalu vysychat. Koncem dubna, začátkem května v lese nad srdíčkem rozkvetou konvalinky a že jich tam je, úplná pohádka. To už se také na louce začínají objevovat spousty malých žabiček, které vyruší až příjezd prvních táborníků. V létě je tu rušno, od začátku července do konce srpna všude pino dětí. Doufám, že si odvázejí krásné vzpomínky tak jako já. Po skončení léta je na tábořišti snad největší smutno. Přítomnost dětí připomínají jen vyšlapané cestičky ke stanům a obnažené půdorysy míst kde, stávala tee-pee jen pomalu zarůstají travou. Najednou je tu takové ticho... Podzim vždy tábořiště zahalí do spousty barev a dlouho trvajících mlh. Počasí tu zkrátka dokáže vykouzlit nádhru, ale dokáže také pěkně nahnat strach. Ne nadarmo místní starousedlíci říkají tomuto místu "Na Pekle". Bouřky, které do vesnice Sedlo přichází ze strany našeho tábořiště bývají totiž pekelné. My jsme se o tom také přesvědčili, když na nás z ničeho nic začaly padat kroupy jako ořechy. Za těch pár let by si jistě i ti z Vás, kteří už párkrát na tábořišti byli, vzpoměli na další příhody. Pamatujete, jak nám přes tábořiště chodily krávy? Nebo, jak se na hlavní louce po kolena ve vodě chytali kapři? □ Jsem moc rád, že na toto místo mohu stále jezdit a děkuji zejména Berdymu, že toto místo kdysi objevil.</p>
--	---

Ilustrace 17: Podivný grafický styl časopisu Lokali

7.12 Medvědník

Medvědník je jedním ze dvou zařazených neskautských oddílových časopisů. Bohužel se mi podařilo z internetového archivu časopisu získat jen jediné číslo a redakce nereagovala na mé žádosti o poskytnutí dalších. Vydává jej tělovýchovná jednota Plzeň a rozhodně o něm nelze říci, že by se svým obsahem ztratil mezi ostatními časopisy. V časopise prakticky nenajdeme informace o tom jak bylo – žádné zprávy z uskutečněných akcí a pochvalování si, jak to bylo dobré. Veškerý obsah časopisu se dívá dopředu a informuje o budoucích akcích. Celkově je celý časopis pojat jako takový stručný souhrn plánovaných akcí. Velmi zajímavým nápadem je otištění přihlášek na akci přímo v časopise. Není potřeba dávat dětem mnoho papírů, které pak někde ztratí, ale stačí jim dát jeden časopis. Po literární a grafické stránce není časopis příliš na výši a obsahově je určen spíše rodičům než dětem. Z tohoto pohledu je zajímavé zařazení rubriky „Drby“, která se může stát vhodným vodítkem pro rodiče, na co se děti zeptat, když se chtějí dozvědět co se na akci skutečně dělo.

Medvědník 48/11	3.
LETNÍ TABOR - informace	
Kdy? 18.-29.7.2011	
Kde? Na Železném Hamru na Střele	
Za kolik? Za 3990,- Kč	
Způsob platby? Osobně nebo na účet TJ Medvědi Plzeň – číslo účtu 224032482/0300	
Variabilní symbol? Rodné číslo dítěte	
Táborová hra? Indiánská	
Sraz? v pondělí 18.7. v 7:45 na vlakovém nádraží v Plzni	
Návrat? v pátek 29.7. v 17:38 na vlakové nádraží v Plzni	
Dokdy poslat přihlášku? Co nejdříve	
Dokdy zaplatit? do 13.6.2011	
Závazný pokyn dětského lékaře? nechte vyplnit ošetřujícím lékařem dítěte a pošlete nám ho nejpozději do konce června	
Prohlášení o zdravotní způsobilosti? vyplní rodiče a odevzdají při odjezdu na tábor	
Adresa tábora? LDT Železný Hamr - TJ Medvědi, jméno táborníka, pošta Žihle, 331 65	
Bližší informace? u všech vedoucích	
Závazná přihláška na letní dětský tábor TJ Medvědi v Železném Hamru na Střele 18.-29.7.2011	
Jméno a příjmení dítěte:	
Bydliště:PSČ:.....	
Datum narození:Rodné číslo:.....	
Název zdravotní pojišťovny:.....	
Spojení na rodinné příslušníky v době konání letního dětského tábora:.....	
Vyjádření rodičů ke zdravotnímu stavu dítěte:	
(Žádáme rodiče o důsledné vyplnění této rubriky)	
Můj syn (dcera) prodělal(a) tato vážnější onemocnění:.....	
Trpí alergií na:.....	
Užívá tyto léky:.....	
Plavec: ANO NE	
Ostatní sdělení:.....	
Zavazuji se před nástupem na akci zodpovědně posoudit zdravotní stav svého dítěte a počínat si tak, aby nenakazilo infekčním onemocněním ostatní účastníky akce.	
Vyslovuji, v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. O ochraně osobních údajů, souhlas se správou a zpracováním osobních údajů a fotodokumentace v souvislosti s činností TJ MEDVĚDI PLZEŇ a její zastřešující organizací ČSTV.	
Datum: Podpis právního zástupce:	

Ilustrace 18: Neobvyklý obsah časopisu Medvědník

7.13 MK (eMKáčko)

„Myšlenka na založení časopisu je z roku 1993. Ze začátku se časopis pravděpodobně kupoval. Od dvanáctého čísla časopis neslouží jen k rekapitulacím a pobavení, ale i k napnutí členů, co se bude dít dál. V roce 1998 se periodicitu ustaluje na 4ks za rok. Obsah časopisu může tvořit kdokoliv – redakce to propojí, přidá fotky, dá časopisu tvář, vytiskne, sešije a rozšíří. Většinu obsahu tvoří informace z akcí, co byly. I když nerada, přiznávám, že časopis funguje jako kronika. Samy holky říkají, že časopis si čtou spíše až zpětně, když jsou starší, nalézají v něm inspiraci pro svou činnost.“ Ája, bývalá šéfredaktorka

„Myslím, že časopis je teď ve fázi rozkvětu, neboť počet jeho stránek stále roste. Cílem časopisu si nejsem tak úplně jistá. Pravděpodobně aby se nezapomnělo, co se dělo a abychom se také dozvěděli něco o ostatních. Obvyklý náklad bývá mezi padesáti a sedmdesáti výtisky. Časopis je nejvíce postaven na událostech, které se staly. Vždy po nějaké akci se někdo přihlásí, nebo někomu udělím, aby napsal do časopisu. Asi tak dva týdny před uzávěrkou posílám lidem „inspirační mail“, ve kterém si každý najde své jméno a věc, o které by mohl napsat. Naštěstí máme v oddíle dost kreativních lidí, kteří vždy vymyslí nějakou hádanku, křížovku či dokonce fotoromán na pokračování. Časopis má v oddíle dlouhou tradici. Díky němu se lidé více poznají, při psaní článku je to také donutí si zavzpomínat a prožité události.“ Zuzka Rambousková, šéfredaktorka

MK je jednoznačně jedním z nejkvalitnějších časopisů, který bude v této práci popsán. Pokud by se některý z budoucích tvůrců malého časopisu chtěl inspirovat jen jedním časopisem, MK je správnou volbou. Zárukou kvality časopisu je jeho dlouhodobá vysoká kvalita, kvalitní redakce, která myslí i na zpětnou vazbu, hýčkání přispěvatelů a budoucnost plátku a ohromné množství kreativních a nadšených přispěvatelů. MK je skautským časopisem vydávaným oddílem Modrý Klíč z Prahy.

K prohlédnutí a posouzení jsem získal čísla 60., 61. a 63. K tomu je záhodno zmínit, že mezi čísly 60 a 61 došlo ke změně redakce, v čísle 61 použila nová redakce některé nové prvky, ale nebyly zcela „vychytané“ a číslo 63 již má nová redakce plně pod kontrolou.

Podíváme-li se podrobněji na zajímavé prvky časopisu, tak v každém čísle nalezneme něco. Zajímavostí šedesátého čísla můžeme začít už na úvodní stránce, která ukazuje, že udělat jednoduchou a přitom poutavou titulní stranu je možné. Na další stránce najdeme úvodník a přehled významných výročí členů oddílu. Vcelku nevšedním prvkem pak je přehled uskutečněných akcí včetně připomenutí trasy a některých bodů programu. Dále následuje šestnáct stran velmi různorodých příspěvků – zpráv z akcí oddílu i mimo oddíl a také popisů drobných a zdánlivě nevýznamných příhod. Ke konci čísla nalézáme článek pro ty nejmenší členy psaný podobně jako slabikář pro první třídu – s obrázky místo slov. Příspěvky píše mnoho lidí mnoha různými styly, ale

všechny jsou dobré! Pokud bych již musel něco vytknout, tak by to byly podpisy umístěné až na konci článku. U kratších článků to nevadí, ale pokud je článek delší, zejména pak je-li přes více stránek, tak by bylo vhodné informaci o autorovi umístit již na začátek článku.

Číslo 61. měla na starost redakce ve zcela novém složení, jaká jsou v něm novinky? Potěšujícím je, že se nová redakce drží osvědčeného grafického stylu. V časopise nyní najdeme hned dva úvodníky – jeden od vedení oddílu a druhý od redakce. To sice nemá žádný praktický přínos, ale když jsou oba úvodníky dobře napsány, tak proč ne. Velmi hezky a přehledně je zpracován také obsah a byly zavedeny rubriky pro jednotlivé příspěvky. Tiráž byla přemístěna na úvodní dvojstranu a je mnohem podrobnější. Jen si nejsem jist, zda je pro čtenáře užitečný termín uzávěrky aktuálního čísla – možná by se více hodilo informovat o uzávěrce čísla příštího. Úvodní dvojstrana působí celkově o něco kompaktnějším dojmem. Na dalších stranách je obsah obdobný jako v předchozím čísle. Články jsou pochopitelně jiné, ale uspořádání je velmi podobné. Do grafického stylu bylo zasaženo jen tolik, kolik si vyžádalo zavedení rubrik. K rubrikám je třeba poznamenat, že Jejich reprezentace a navigace v časopise je řešena velmi přehledně a pochopitelně. Negativně je potřeba se vyjádřit k „řekám“ v textu. Použití dělítek na koncích řádků by časopisu prospělo, stejně jako svázání jednohláskových předložek s následujícím slovem. Taktéž gramatická kontrola by neškodila.

Další číslo k prohlédnutí jsem si záměrně vybral až 63, tedy třetí číslo tvořené novou redakcí. Očekával jsem, že se ukáže zda si nová redakce jen kvalitně připravila své první číslo, nebo zda nastavila udržitelnou úroveň. Zjistil jsem, že dobrá úroveň se udržela. Jen kamsi zmizel obsah a úvodní dvoustrana ztratila svou kompaktnost a je na ní až příliš volného místa. Rubriky i s jejich značením se udržely, jen občas je problém s grafickým stylem nadpisů kapitol a podkapitol. Velmi dobře vypadají poslední dvě stránky plné fotografií. U eMKáčka tištěného na formát A4 se jedná čistě o obsahový doplněk. U jiných časopisů tištěných na formát A5 (přehnutá A4) by se mohlo jednot o vhodný „výplňový“ obsah pro dosažení požadovaného počtu stran.

MK je jednoznačně jedním z nejlepších časopisů, které jsou v této práci popsány. Jediným skutečným důvodem, proč ode mne nedostane ocenění „Nejlepší časopis“ je ten, že takovou cenu neuděluji. Časopis toho nabízí mnoho svým pravidelným čtenářům, ale také dalším autorům, kteří se mohou inspirovat. K inspiraci mohou posloužit také archivní čísla v on-line archivu. Zejména pak ty nejstarší, tvořené bez počítače, mohou být hodnotnou inspirací pro ty, kteří by rádi vydávali malý časopis, ale s počítačem moc neumí.

7.14 Poslíček

Poslíček je měsíčníkem 3. skautského oddílu z Brna. Svým rozsahem i obsahem patří mezi ty větší i menší malé časopisy zároveň. Podobně jako v případě časopisů Akéla, Čtverák, Hlásínek a Jednička hlásí obsahuje stručné informace o událostech minulých i budoucích. Oproti vyjmenovaným časopisům ovšem výrazně obsáhlejší. Z každé uskutečněné akce je v časopise pár řádků. A aby se nemuselo plýtvat drahocenným místem na nadpisy, tak je vše velmi hezky sepsáno do jednoho článku. Pokud se toho o nějaké akci napíše více, tak již získává svůj vlastní nadpis. Čím ale poslíček poněkud vybočuje z řad těch nejmenších časopisů jsou příležitostně zahrzované fotografické části, nějaké ty vtipy a luštění a rozhovory.

Grafický styl bychom u tohoto časopisu nenalezli. Tedy našli, ale v každém čísle jiný, zcela odlišný od stylu ostatních čísel. Ovšem díky malému rozsahu a jednotné obsahové struktuře to zase tolik nevadí. Smyslem grafického stylu uvnitř jednotlivého čísla je pohodlná navigace čtenáře mezi jednotlivými částmi, což je v případě Poslíčka beze zbytku splněno. Cílem jednotného stylu napříč čísly je pak udržení čtenáře, což má Poslíček zaručeno již vymezením své cílové skupiny na členy oddílu. Pokud bychom ale chtěli měnit grafický styl pro každé číslo u nějakého rozsáhlejšího časopisu, pravděpodobně bychom narazili. Zorientovat se na čtyřech stranách textu není žádný velký problém, ale zorientovat se na dvaceti stránkách již nějaký čas zabere.

7.15 Protlak

„Časopis vznikl v roce 1996 a postupně se z něj stal střediskový čtvrtletník. Časopis informuje členy střediska a jejich rodiče o činnosti všech oddílů, pomocí článků o proběhlých akcích. Cílovou skupinou časopisu jsou členové střediska od dvanácti let, časopis vychází čtvrtletně v nákladu kolem 40 výtisků. Plánování dalších čísel probíhá na střediskových radách, kde se vždy stanoví uzávěrka, co v časopisu bude a kdo to napíše. Zařadí se všechny proběhlé akce od posledního čísla o kterých stojí za to napsat. Časopis by mohl zaniknout, pokud by zaniklo středisko. Jinak si myslím, že už tradice nebude přerušena. Možná v budoucnu bude elektronický. Už nyní klesl náklad, protože si ho dost lidí přečte v elektronické podobě.“ Josef Volf, šéfredaktor

Protlak – občasník příchovického skautstva je takovým neobyčejně obyčejným malým skautským časopisem. Pokud jsem u jiných časopisů popisoval, jak mají skvěle členěné rubriky, u Protlaku rubriky nejsou potřeba. Obsahoval by totiž jen jednu – co bylo. Po jednoduché titulní straně s graficky vyvedeným názvem plátku, fotografií, označením čísla a nejzajímavějších článků nás čeká ještě jednodušší obsah a pak něco mezi dvaceti a třiceti stránkami nabytými skvěle popsanými uplynulými událostmi. Časopis funguje jako kronika Příchovických skautů a jde mu to výborně.

Po grafické stránce patří časopis k těm jednodušším, ale na kvalitě mu to nic neubírá. Každý nadpis vypadá jinak, ale zároveň každý nadpis vypadá jako nadpis. Obrázků je použito jen málo, ale o to jsou větší. Nejsou používány žádné drobné ilustrační fotografie, ale velké fotky na kterých je dobře poznat, co je vyfoceno. Možná právě absenci většího množství fotografií se autoři pokoušejí dohnat rozmanitostí nadpisů. Díky kombinaci graficky atraktivních nadpisů a velkých fotografií vypadá časopis poutavě. Použitá velikost a typ písma, stejně jako řádkování, dokonale vyhovují formátu A5 bez použití sloupců. V textu kolem fotografií bohužel mnohdy vznikají tzv. řeky. Konkrétně ty největší řeky, jaké jsem zatím viděl. Zde by určitě pomohlo dělení delších slov na koncích řádků. Také jednohláskové předložky na koncích řádků nevypadají příliš hezky. Celkově je ovšem Protlak kvalitní časopis s řadou kvalitních přispěvatelů, který má dobrým způsobem nakročeno do budoucnosti.

7.16 S.M.R.K.

„První číslo vyšlo v září 1998, ročně vychází deset čísel – každý měsíc mimo červenec a srpen. Vyšla snad všechna čísla časopisu, vybavuji si jen jeden výpadek, respektive dvojčíslí. Rozsah je také celou dobu stejný. Náklad je momentálně 70 výtisků. Cílem časopisu je informovat rodiče dětí, členy a příznivce střediska. Obsah časopisu bývá stejný – akce plánované v nejbližší době, organizační oznámení, případně poděkování, hodnocení uplynulého měsíce, hodnocení střediskové soutěže a konečně reportáže z akcí z minulého měsíce. Časopis by zanikl, pokud by o tom vedení střediska rozhodlo. Nemyslím si, že by rozhodnutí šéfredaktora nepokračovat ve tvorbě vedlo k jeho zániku.“ Vítězslav Crhonek, šéfredaktor

„První číslo Smrku vyšlo 19. září 1988. Původně byl jeho název akronymem pro „skautský měsíčník roverů a rangers křtinských“. Středisko tou dobou mělo silný kmen RR, kteří měli nést hlavní tíhu úkolů s vydáváním časopisu spojených. Smrk navazoval na časopis SEM-TAM a oběžníky Oběžník a Hlásnou troubu, které sloužily k nepravděpodobnému přísunu informací členům střediska před érou Smrku.“ S.M.R.K., číslo 100

U časopisu S.M.R.K. nemám v úmyslu zdlouhavě popisovat, jak obsahuje informace o minulých a budoucích akcích a nějaké ty organizační informace pro členy a rodiče skautského střediska Křtiny, které jej vydává. Redakce časopisu S.M.R.K. totiž při jeho tvorbě využívá poměrně neobvyklý postup, který stojí za pozornost. U jiných plátek je poměrně obvyklé, že přispěvatelé posílají své texty v téměř libovolné podobě a je pak na redakci, aby si s texty vyhrála a upravila je do podoby vhodné k publikování. V redakci Smrku to dělají jinak – mají půru své přispěvatele připraveno několik velmi jednoduchých šablon pro různé typy příspěvků, které se v časopisu nacházejí. Přispěvatel se pak rozhodne, do které z částí časopisu chce přispět a podle toho pak vyplní vhodnou šablonu a pošle je šéfredaktorovi. Obrovskou výhodou tohoto postupu je rychlost tvorby časopisu. Od dodání posledního příspěvku po zahájení tisku uplyne čas v řádu několika hodin, nikoliv dnů či týdnů, jako je tomu u jiných časopisů. Negativní stránkou je ovšem to, že jednotlivá čísla časopisu vypadají tak trochu jako přes kopírák. Jindy bych to možná nazval do-
držováním velmi striktního grafického stylu, ale v tomto případě mi to přijde jako příliš. Je otázkou, na kterou není možné řádně odpovědět, zda se těmito šablonami až příliš neomezují kreativita přispěvatelů a zda by se uvolněním tohoto systému trochu nezvýšila rozmanitost a tím i atraktivita časopisu.

7.17 Světlík

„Před několika lety mě a jednu kamarádku napadlo, že by bylo dobré začít vydávat oddílový časopis, který by sloužil jak k pobavení starších členů, tak k poučení těch mladších. A tak tedy vznikl Světlík. Původně vycházel měsíčně, ale poté, co kamarádka přestala mít na psaní čas přешel na dvouměsíční intervaly, což by se dalo označit jako úpadek. Ale na druhou stranu si zase během let ustálil podobu, což je jasné plus. Cílem časopisu je zejména pobavit, pak také nenásilně vzdělávat a procvičovat již nabyté schopnosti. Cílovou skupinou jsou dívky ve věku od 14 do 22 let. Obvykle náklad je pět výtisků, což je dostatečný počet pro jeden výtisk do klubovny a případně další na zapůjčení doma, kde obvykle i z neznámých důvodů zůstanou. V redakci je jeden stálý člen, jeden externista a pár občasných přispěvatelů. Stálým členem jsem já, jakožto zakladatelka, která vymýšlí obsah každého čísla. Stálým externistou je Ovčí dědeček, což je anonymní člověk vedoucí poradnu Ovčího dědečka, kam může každá utrápená duše napsat svůj dotaz a dostane se jí odpovědi na stránkách našeho časopisu. Ovčí dědeček se jednoho dne prostě ozval a já ho vzala :). Obsah vzniká zcela náhodně, jen občas je nějaké tematické ladění. Světlík je něco, co je každé dva měsíce netrpělivě očekáváno, co se vytahuje při dlouhých zimních večerech v klubovně, abychom zjistili, jakými klepy či aférami náš oddíl žil před pár lety. Aby časopis úplně přestal vycházet, zřejmě bych musela odejít z oddílu. A i potom by byla jistá šance, že bude vycházet i nadále.“
Jesky, šéfredaktorka

Světlík, údajně dvouměsíčník vydávaný 162. skautským oddílem z Modřan je pravděpodobně nejzvláštnějším časopisem o kterém budu psát. Pokud u ostatních časopisů platí, že obsahují alespoň nějaké informace o minulé a budoucí činnosti oddílu, tak u Světlíku ne. Pokud u ostatních časopisů platí, že rubrika „zábava“ je jen jejich okrajovou a nepravidelnou součástí, tak u Světlíku ne. Celý časopis je naplněn více či méně humornými články a několika články k zamyšlení. Rubrika „šifry“ je zařazována snad jen z recese. Jediná věc, ve které je Světlík spojen se svým oddílem jsou rozhovory s oddílovými osobnostmi a oddílové klepy. Pokud by se tyto dvě části odstranily či upravily, nikdo by vůbec nepoznal, že s časopisem má cosi společného nějaký skautský oddíl. Na druhou stranu je ale potřeba si uvědomit, že časopis je určen o něco starším čtenářkám, než ostatní plátky a proto musí být i jeho obsah jiný. Pokud by se ale zábavou ve Světlíku inspirovali autoři ostatních malých časopisů, rozhodně by to nebylo na škodu. Plusové body časopis získává také za originální název.

7.18 Tresko-plesk

Trsko-plesk – jediný zahraniční časopis, zařazený do této práce. Je potřeba přiznat, že 13. skautský zbor z Bratislavy se za tento plátek rozhodně nemusí stydět. Časopis má silnou a kvalitní redakci, promyšlený a vyvážený obsah a navíc docela dobře udělanou grafiku. Za povšimnutí určitě stojí netradičně vyvedený obsah, který se neomezuje jen na názvy jednotlivých rubrik, ale nabízí i jejich bližší charakteristiku. Poněkud netypické je také zařazení úvodníku až za obsah a nejdůležitější oznámení.

Vyváženost obsahu časopisu se projevují také tím, že nelze nějaký typ obsahu prohlásit za převažující. Najdeme v něm reportáže z uplynulých akcí i pozvánky na akce budoucí, nechybí ani rozhovor, kulturní pozvánky a zábava, která možná trochu převažuje nad jiným obsahem, ale opravdu jen trochu. Celkově je Tresko-plesk vyváženým časopisem, který při čtení rozhodně neurazí.

OBSAH	TRESKO-PLESK	2	3	TRESKO-PLESK	OZNAMY
 3 - Oznamy Čo sa bude diať v zbere v najbližšej dobe sa dočítaš tu.	 21 - Skautská prax Ako sa viažu a používajú uzle sa dočítaš v skautskej praxi.		Nemáš čo robiť v októbri? Tak tu je ponuka práve pre teba - čistenie hradu Korlátka! A aby toho nebolo málo, tak hneď dvakrát po sebe. Ide o vikendy 1.-3. októbra a 8.-9. októbra . Tešíme sa na teba a tvoju chuť k práci!	Počas blížiacich sa jesenných prázdnin od 28. októbra do 2. novembra sa uskutoční tradičný Jesenný tábor v krásnom prostredí slovenských hôr, Západných Tatier.	
 4 - Prihovor Pár slov na úvod od nového šéfredaktora Tresko-Plesku.	 25 - Akcia Po roku tu boli opäť Bratislavské Skautské Dni na Kačine.		Pri základnej škole na Gessayovej ulici neďaleko našej klubovne postavili športové ihrisko a pani riaditeľka oslovila práve nás skautov, či by sme sa nepodujali robiť tam akýchsi „strážcov poriadku“.	Čaká ťa päť dní plných nezabudnuteľného dobrodružstva, výletov hier a zábavy.	
 4- RED – akčná rada Predstavenie novej redakčnej rady a ich rubrik.	 30 - Zábava Pre tých, čo sa nudia v škole (cez prestávky samozrejme).		Dohodli sme sa, že počas týždňa tam vždy zájde jedna družina. Našou úlohou bude hlavne pozbierať smeti a skontrolovať, či nedošlo k poškodeniu. Ktorá družina tam kedy pôjde sa dozviete z rozpisu, ktorý visí v klubovni.	Cena ešte nie je úplne jasná, ale pravdepodobne sa bude pohybovať medzi 20 - 25 € a je v nej cesta, ubytovanie i strava.	
 9 - Akcia Ak si nebol na tábore alebo si chceš zaspomínať tak čítaj tu.	 33 - Ančov Tresk Nová rubrika v Tresko-Plesku, ktorú si pripravil Ančo.		Za našu službu si tam môžeme umiestniť tabuľu o nás a našej práci, čo je celkom fajn reklama. A takisto po dohode môžeme to ihrisko využívať aj počas víkendov na organizovanie súťaží a turnajov.	Nahlásiť sa je potrebné do 13. októbra svojmu vodcovi alebo priamo Lucii.	
 12 - Pre najmenších Nová rubrika Tresko-Pleku určená pre včielky a včiatá.	 35 - Who is who Súťaž o ceny. Dokážeš uhádnuť kto je na obrázku?			Pre ďalšie informácie kontaktuj Luciu alebo svojho vodcu.	
 15 - Akcia Ak nevieš čo sa robí na sneme, tak to dozvieš na strane 15.	 36 - Timin Plesk Timina nová rubrika o kultúre v Bratislave a jej okolí.			Tešíme sa na teba, tak dúfam že sa uvidíme.	
 17 - Rozhovor Tuti sa porozprával s čerstvými skautskými manželmi M&M.	 38 - Retro Spomíname na staré časy s článkami a fotkami – Korlátko.				

Ilustrace 19: Netradičně provedený obsah časopis Tresko-plesk

7.19 Wakan zpravodaj

„Wakan zpravodaj vznikl jako čistě informační zdroj ohledně termínů a dění v oddíle. V roce 2007 prošel úpravou grafickou i obsahovou – přidána pravidelná příloha v podobě cestopisných povídek. V roce 2010 přidána další rubrika – člen oddílu studující žurnalistiku píše krátké články na různá témata za účelem zamyšlení a pobavení. Výsledná podoba časopisu je ve formátu A4 oboustranně, obvykle 4 strany. Většinu obsahu zabírají informace o plánovaných akcích, dále o tom, co se událo a zprávy pro rodiče. Nakonec jsou ony dvě rubriky – Sucháčovo okénko a cestopisný seriál jako příloha.“ Tvůrce zpravodaje

Wakan zpravodaj je jeden z těch menších malých časopisů, které doopravdy mají co nabídnout. Tím nemyslím informace o minulých a budoucích akcích, které tvoří přirozenou součást většiny oddílových skautských časopisů, ale přidanou hodnotu. Přidanou hodnotou tohoto časopisu bezesporu je cestopisná příloha. Cestopisné povídky jsou samy o sobě lákavým obsahem jakéhokoliv časopisu a pokud jsou tak dobře napsány, jako v případě Wakan Zpravodaje, tak by byla nepředstavitelná škoda si je nepročíst, pochopitelně společně s celým časopisem. Za kvalitou cestopisu nikterak nezaostává ani kvalita pravidelné rubriky „Sucháčovo okénko“ a celkově je Wakan zpravodaj, jednoduše řečeno, kvalitní časopis.

7.20 *Lampyris*

Jako poslední k popisu jsem si nechal časopis *Lampyris*, jehož jsem sám tvůrcem. Není náhodou, že je uveden až na posledním místě, neboť bych jinak netušil, co o něm mám napsat. Nyní jej mohu porovnat s ostatními uvedenými plátky a rovnou i přijmout závazky pro budoucí zlepšení. Osobně doufám, že podobné závazky pro své časopisy přijmou i další tvůrci, kteří budou tuto práci číst.

Ale hezky popořádku, nejdříve se sluší popsat, jak časopis vznikl a jak se během let vyvíjel. Myšlenka na založení časopisu přišla někdy na podzim roku 2005, kdy zároveň vyšla první dvě čísla. Časopis tou dobou vycházel pod názvem *Triquetrum*, což byl název staršího oddílového časopisu, na jehož na sedm let přerušené vydávání jsme navazovali. Nicméně pro nový časopis jsme chtěli také nové jméno a proto probíhaly ankety, hlasování a bouřlivé debaty, aby v lednu roku 2006 vyšlo třetí číslo časopisu již pod řádným názvem *Lampyris*. Dalším přelomovým bylo čtvrté číslo, ve kterém byli poprvé publikovány zápisky z výprav.

Školní rok 2006/2007 by se pak dal označovat za zlatou éru časopisu, neboť v té době vycházel časopis pravidelně každé dva měsíce, měl řadu stálých rubrik, řadu přispěvatelů a všichni přispěvatelé dodávali příspěvky včas. V září 2007 pak vyšlo dvanácté číslo, u kterého jsme začali s barevným tiskem. Současně s tím ale začaly problémy s přispěvateli a vydání dalšího čísla se neustále odkládalo, až nakonec vyšlo v dubnu 2008 – tedy s vynecháním hned dvou čísel. Po něm vyšel v pravidelném termínu letní speciál, který ovšem obsahoval reportáž jen z jediné akce a několik dalších článků, aby se vůbec dalo hovořit o časopisu.

Doufali jsme, že to nejhorší má již časopis za sebou a zahájili další sezonu jeho vydávání. Bohužel se ukázalo, že někteří s přispěvatelé. Již nechtějí mít s časopisem cokoliv společného a tak se vydání zářijového čísla odložilo až na prosinec, tedy opět vynechané číslo. Šestnácté číslo pak vyšlo až jako velmi útlý letní speciál a zdálo se, že s časopisem je konec. V následující sezoně se ale sešlo pár příspěvků a tak mohlo vyjít alespoň jedno souhrnné číslo za celý rok. Smutnou pravdou ale je, že během sezony vyšlo ještě jedno číslo, ale to bylo natolik nevýrazné, že i redakce na něj zapomněla a veškeré příspěvky z něj tak byly použity znovu v sedmnáctém čísle.

Nejnověji pak v sezoně 2010/2011 bylo provedeno radikální rozšíření redakce, definována odpovědnost jednotlivých redaktorů a stanoven závazný plán. O tom jsem již psal v předcházejících kapitolách. V pravidelných dvouměsíčních intervalech proto vyšla čísla 18, 19, 20 a 21. Táborový speciál – číslo 22 bohužel pravděpodobně nevyjde, přestože všichni přispěvatelé dodali své materiály, neboť místo jeho kompletace kompletuji tuto práci.

V současnosti vychází v Lampyrisu šest stálých rubrik: Co bylo, vybavení, Příběh, Zábava, Vytvoř si a téma. Zdá se, že zvolený redakční model je funkční a doufáme, že se v příštím roce podaří pokračovat v započatém růstu. Z původního časopisu Lampyris zbyl bohužel pouze název a já na pozici šéfredaktora. Vše ostatní, včetně celé sítě přispěvatelů, je pryč. Právě kvůli ztracené síti přispěvatelů se nepodařilo udržet časopis v původní kvalitě. Chtěl bych proto ještě jednou apelovat na všechny, aby si své přispěvatele skutečně hýčkali, neboť jsou tím jediným bohatstvím časopisu.

Ilustrace 20: Úplná řada čísel časopisu Lampyris

Po prostudování celé řady jiných malých časopisů jsem dospěl k přesvědčení, že Lampyrisu určitě prospěje, pokud začneme používat záhlaví a zápatí stránek k označení aktuálního místa v časopisu, jednak pro paginaci a pak také pro označení rubriky. Taktéž už nyní vím, že rubrika zábava jde dělat zcela jinak a mnohem lépe, než jak ji děláme a v neposlední řadě je zřejmé, že není žádoucí, aby se svým obsahem časopis obracel pouze dovnitř oddílu, ale že bude stále oddílovým a dokonce i kvalitnějším, pokud jej okořeníme i příběhy mimo oddíl.

8 Fiktivní časopis Rychlých Šípů: TAM-TAM

Již v začátcích této práce jsem psal, že později podrobně popíši fiktivní časopis TAM-TAM vydávaný fiktivním dětským klubem Rychlé Šípy, o kterém ve svých knihách a komixech psal spisovatel Jaroslav Foglar. Zdánlivě budu tedy psát o věcech, které nikdy neexistovaly, ale je potřeba si přiznat, že Jaroslav Foglar byl členem Pražské skautské Dvojky a v ní zakládal časopis Čigoligo. Kolem toho, jak založit a vést kvalitní časopis měl tedy Jaroslav Foglar jasno a tyto své zkušenosti pochopitelně vložil i do knihy. S trochou nadsázky se tedy vzhledem do historie fiktivního TAM-TAMu podíváme na zrod Čigoliga.

Příběh časopisu TAM-TAM je popsán v knihách Záhada hlavolamu, Stínadla se bouří a Tajemství Velkého vontu. Informace na následujících odstavcích jsem čerpal z knihy Dobrodružství v temných uličkách³⁷, která je souhrnným vydáním všech tří zmiňovaných knih.

V první fázi své existence vycházel časopis ve formě oběžníku. Konkrétně se jednalo o pět oběžníků kolujících mezi přihlášenými čtenáři dle pevně daných pravidel. Ke svému jménu TAM-TAM oběžník přišel až při vydání třetího čísla. První dvě čísla vyšla bez názvu a ani nebylo plánováno v jejich vydávání pokračovat. Díky bouřlivému ohlasu čtenářů bylo ale nakonec ujednáno, že další čísla se vydávat budou. Od třetího čísla byl oběžník placený.

Pravidelnými součástmi oběžníky byly informace o tom, co se aktuálně děje a o historii klubu. Nedlouho po vzniku TAM-TAMu začala vydávat svůj „konkurenční“ časopis Sběrač i jiná parta. Obsahově si byly oba časopisy velmi podobné, ale ve Sběrači byly informace chaotické, neúplné a nedávaly smysl. Příčina tohoto stavu byla později vysvětlena, ale to už bych prozrazoval děj knihy.

Mnohem později se Rychlým Šípům podařilo zapůjčit si rozmnožovací stroj, pořádnou zásobu papírů a psací stroj a tak mohly začít TAM-TAM vydávat tištěný a již nemusel fungovat jako oběžník. Počet čtenářů TAM-TAMu postupně narůstal od počátečních několika desítek až k více než 300 čtenářům. Podobně úspěšní by si jistě přáli být i současní tvůrci malých časopisů.

Celou Trilogii Dobrodružství v temných uličkách mohou doporučit k přečtením všem současným i budoucím tvůrcům malých časopisů. Doporučuji ji přečíst hned dvakrát. Poprvé se soustředte na příběh, ať víte, o čem ta kniha je. Podruhé se soustředte jen na příběhovou linii časopisu. Naleznete hezky popsané postupy redakční činnosti i konkurenčního boje.

9 Závěr

Vítejte na konci mé bakalářské práce. Dále již následují jen přílohy a tak je moji milou povinností na tomto místě shrnout, k čemu jsem v práci dospěl, k čemu byla dobrá. Pochopitelně by ode mne bylo velmi neslušné, pokud bych opomněl vrátit se k předpokladům vymezeným v úvodu a zjistit, zda byly naplněny nebo jsem předpokládal chybně.

Začnu hezky zvolna, u mne samého. Mne osobně tato práce přinesla mnoho inspirace pro vydávání časopisu Lampyris. Doufám, že podobnou inspirací bude i pro další autory a možná tak přispěje ke zlepšení či dokonce zachování několika málo malých časopisů.

Doufám, že podobnou podporu bude představovat i pro tvůrce školních časopisů, kteří byli ve druhé části poněkud opomenuti. Ty bych na tomto místě rád upozornil na soutěž Školní časopis roku pořádanou Asociací středoškolských klubů České republiky, jejíž internetové stránky najdete na <http://www.askcr.cz/casopis/>.

Shodně s mým předpokladem byla většina nalezených vydávaných malých časopisů původem ze skautských oddílů. Toto tvrzení ale nemohu zobecnit na všechny malé časopisy. Domnívám se, že i v jiných oddílech vychází řada kvalitních malých časopisů. Bohužel se mi během dvou let, kdy jsem tuto práci sepisoval nepodařilo získat kontakty na tvůrce těchto časopisů.

Až na výjimky také časopisy obsahovaly předpokládané informace o minulé a budoucí činnosti oddílu. Nepotvrdil se ale můj předpoklad, že v obsahu se nebudou nacházet věci netýkající se oddílu. V několika časopisech takovýto obsah byl časopis Světlík je postaven téměř výhradně na takovémto obsahu. Zároveň mohu prohlásit, že takový obsah výrazně zvyšuje čtivost a atraktivitu malých časopisů.

Ve finančních otázkách byly mé předpoklady také naplněny. Časopisy vytvářejí dobrovolné redakce, které nejsou za svoji práci honorovány, tisk je obvykle řešen tiskem u někoho doma či v práci, přičemž za tento tisk není nijak placeno.

Překvapení přišlo v podobě periodicity časopisů, neboť značná část časopisů vychází měsíčně. Obvyklý náklad malého časopisu se skutečně pohybuje mezi 20 a 30 stránkami, nicméně existují značné extrémy v obou směrech.

Předpokládaný formát A5 není nijak neobvyklý, ale nelze říci, že by byl používán téměř pro všechny časopisy. Velmi mne překvapilo velké množství rozsahově malých časopisů o jedné, dvou nebo čtyřech stránkách. Možná ale právě to je ta správná cesta, pro trvale udržitelné vydávání malého časopisu.

Bohužel musím přiznat, že se potvrdily i mé předpoklady ohledně zániku některých časopisů. V úvodu práce jsem se domníval, že zaniknou alespoň dva časopisy o kterých budu psát. Byť bych byl rád, pokud by tomu bylo jinak, musím konstatovat, že mi není nic známo o nových číslech časopisů Čigoligo, Medvědník a Světlík. Byť mi žádná z redakcí ukončení vydávání oficiálně nepotvrdila, není v internetovém archivu časopisů žádná zmínka o nových číslech a redakce na mé dotazy nijak neodpovídají. Tento smutný výčet by mohly doplnit také časopisy Posed, Fénix, Velryba, Oddílový megafon, Uššák a Listy Trojky, které přestaly vycházet v době, kdy jsem poprvé kontaktoval jejich redakci nebo nedlouho předtím.

Doufám, že tato má práce podpoří nové tvůrce malých časopisů v jejich rozhodnutí, pomůže jim s překonáním některých počátečních obtíží a inspiruje je, jak by mohl jejich časopis vypadat a co by v něm mohlo být. Všechny tyto tvůrce bych ale chtěl moc poprosit, aby nekopírovali jiné časopisy, ale jen se z nich inspirovali a vytvořili něco nového, něco svého. Kopíí je plný svět, ale jen na nových věcech lze stavět pokrok.

Oproti původnímu předpokladu se mi dokonce podařilo vytvořit 22. číslo časopisu Lampyris. Přidávám jej mezi digitální přílohy této práce jako ukázkou toho, že pokud máte na vytvoření časopisu jen 3 hodiny a nemáte předem žádný materiál, nutně musí jít kvalita dolů.

Co ale považuji za největší úspěch této práce je, že z několika oslovených tvůrců malých časopisů se pomalu začíná vytvářet komunita lidí, kteří chtějí při další tvorbě malých časopisů v budoucnu vzájemně spolupracovat. Navzájem otiskovat své příspěvky a i všemožně jinak se podporovat. Do budoucna dokonce není vyloučena ani nějaká společná akce. Takovéto kroky bezesporu přispějí k dalšímu zkvalitnění malých časopisů, upevnění komunit, které se kolem nich tvoří a k poznání nových věcí. Ještě většího významu tato věc nabývá, pokud si uvědomíme, že tyto lidé jsou z různých koutů republiky a nebýt jejich nadšení pro tvorbu malých časopisů, pravděpodobně by se nikdy nesetkali.

Seznam ilustrací

Ilustrace 1: Malé časopisy.....	7
Ilustrace 2: Různé formáty tisku. Vlevo brožura A5, vpravo volné listy A4.....	14
Ilustrace 3: Vývoj vazby časopisu Lampyris. Zleva: Režná nit s přelepem, vlasec bez přelepu, kovové spony, bez sešití.....	15
Ilustrace 4: Pohled na část fyzického archivu časopisu Lampyris.....	18
Ilustrace 5: Použití sloupců u různých profesionálních tiskovin.....	28
Ilustrace 6: Mapa přibližné územní působnosti zařazených časopisů.....	36
Ilustrace 7: Titulní strany poskytnutých čísel časopisu Ajet'ák.....	37
Ilustrace 8: Titulní dvoustrana Ajet'áku. Patrné řeky v úvodníku i kočičková otázka.....	38
Ilustrace 9: Kvalitně graficky zpracovaná dvoustrana.....	39
Ilustrace 10: Krátké odstavce, fotografie, sloupce.....	40
Ilustrace 11: Na delší dobu poslední číslo Čigoliga.....	41
Ilustrace 12: Kvalitně použitá a poutavá infografika.....	43
Ilustrace 13: Obsah časopisu Hořec.....	44
Ilustrace 14: Úsporný a přitom přehledný grafický styl.....	45
Ilustrace 15: Poslední článek časopisu Kruháč.....	46
Ilustrace 16: Originální ilustrace v časopisu Kvočlák.....	48
Ilustrace 17: Podivný grafický styl časopisu Lokali.....	49
Ilustrace 18: Neobvyklý obsah časopisu Medvědník.....	50
Ilustrace 19: Netradičně provedený obsah časopis Tresko-plesk.....	57
Ilustrace 20: Úplná řada čísel časopisu Lampyris.....	60

Seznam zdrojů

- VŠE CO STUDENT POTŘEBUJE VĚDĚT [online]. 2010 [cit. 2011-03-13]. 18a. Periodické tiskoviny. Dostupné z WWW: <<http://www.studentske.cz/2010/10/18a-periodicke-tiskoviny.html>>.
- [2] Noviny. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, 10.5.2005, last modified on 13.3.2011 [cit. 2011-03-13]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Noviny>>.
- [3] ŘEHÁČEK [online]. 21.10.2005 [cit. 2011-03-12]. MMČ – Chtěli bychom vydávat vlastní časopis. Dostupné z WWW: <<http://www.rehacek.bloguje.cz/215656-mmc-chteli-bychom-vydavat-vlastni-casopis.php>>.
- [4] Česko. ZÁKON č. 46/2000 ze dne 22. února 2000 o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon) : ve znění zákona č. 302/2000 Sb., a zákona č. 320/2002 Sb.. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, . Dostupný také z WWW: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=535>>.
- [5] ŘEHÁČEK [online]. 21.10.2005 [cit. 2011-03-12]. MMČ – Slova na začátek. Dostupné z WWW: <<http://www.rehacek.bloguje.cz/215655-mmc-slova-na-zacatek.php>>.
- [6] FOGLAR, Jaroslav. *Záhada hlavolamu*. Vydání páté. Brno : BLOK, 1970. 227 s.
- [7] ŘEHÁČEK [online]. 21.10.2005 [cit. 2011-03-12]. MMČ – název – titul – časopis. Dostupné z WWW: <<http://www.rehacek.bloguje.cz/215658-mmc-nazev-titul-casopis.php>>.
- [8] FOGLAR, Jaroslav. *Záhada hlavolamu*. Vydání páté. Brno : BLOK, 1970. Tam-tam zvučí, s. 26.
- [9] Česko. ZÁKON č. 46/2000 ze dne 22. února 2000 o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon) : ve znění zákona č. 302/2000 Sb., a zákona č. 320/2002 Sb.. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, . Dostupný také z WWW: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=535>>.
- [10] ŘEHÁČEK [online]. 21.10.2005 [cit. 2011-03-12]. MMČ – Periodický tisk. Dostupné z WWW: <<http://www.rehacek.bloguje.cz/215659-mmc-periodicky-tisk.php>>.
- [11] ŘEHÁČEK [online]. 21.10.2005 [cit. 2011-03-12]. MMČ – Chtěli bychom vydávat vlastní časopis. Dostupné z WWW: <<http://www.rehacek.bloguje.cz/215656-mmc-chteli-bychom-vydavat-vlastni-casopis.php>>.
- [12] FOGLAR, Jaroslav. *Záhada hlavolamu*. Vydání páté. Brno : BLOK, 1970. Tam-tam zvučí, s. 26.
- [13] FOGLAR, Jaroslav. *Dobrodružství v temných uličkách*. Vydání v tomto souboru druhé. Praha : Olympia, 1991. Tajemství Velkého Vonta, s. 375-570.
- [14] *Periodik - předplatné časopisů a novin* [online]. Praha : Mikropost s. r. o., 2011 [cit. 2011-03-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.periodik.cz/predplatne/casopis.php>>.
- [15] ŘEHÁČEK [online]. 21.10.2005 [cit. 2011-03-12]. MMČ – Formát. Dostupné z WWW: <<http://www.rehacek.bloguje.cz/215662-mmc-format.php>>.
- [16] kolektiv autorů. *Základy žurnalistiky pro redaktory studentských časopisů*. vydání první. Horní slavkov : Otevřená společnost o.p.s., 2004. V tiskárně, s. 25-27. Dostupné z WWW: <<http://www.osf.cz/download/files/publikace.zaklady-zurnalistiky.pdf>>. ISBN 80-903331-4-1.

-
- [17] ŘEHÁČEK [online]. 21.10.2005 [cit. 2011-03-12]. MMC – Periodický tisk. Dostupné z WWW: <<http://www.rehacek.bloguje.cz/215659-mmc-periodicky-tisk.php>>.
- [18] kolektiv autorů. *Základy žurnalistiky pro redaktory studentských časopisů*. vydání první. Horní slavkov : Otevřená společnost o.p.s., 2004. Získávání finančních zdrojů, s. 12-15. Dostupné z WWW: <<http://www.osf.cz/download/files/publikace.zaklady-zurnalistiky.pdf>>. ISBN 80-903331-4-1.
- [19] Archiválie. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, 23.7.2010 [cit. 2011-03-16]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Archiv%C3%A1lie>>.
- [20] ŘEHÁČEK [online]. 21.10.2005 [cit. 2011-03-12]. MMC – Archiv. Dostupné z WWW: <<http://www.rehacek.bloguje.cz/215666-mmc-archiv.php>>.
- [21] Adobe - Česká republika [online]. x2011 [cit. 2011-03-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.adobe.com/cz/>>.
- [22] *Digitálně Stahuj.cz* [online]. 22.9.2008 [cit. 2011-03-22]. Soubory PDF - jak je prohlížet, editovat a vytvářet. Dostupné z WWW: <<http://digitalne.centrum.cz/soubory-pdf-jak-je-prohlizet-editovat-a-vytvaret/>>.
- [23] Copyleft. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, 19.6.2004, last modified on 27.2.2011 [cit. 2011-03-16]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Copyleft>>.
- [24] GNU Free Documentation License. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, 4.5.2004, last modified on 8.2.2011 [cit. 2011-03-16]. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/GNU_Free_Documentation_License>.
- [25] *Creative Commons Česká republika* [online]. c2011 [cit. 2011-03-17]. Licence Creative Commons. Dostupné z WWW: <<http://www.creativecommons.cz/>>.
- [26] Wikipedie:Typografické rady. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, 25.3.2005, last modified on 21.1.2011 [cit. 2011-03-17]. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Wikipedie:Typografick%C3%A9_rady>.
- [27] KERŠLÁGER, Milan. *Milan Kerslager* [online]. 3.10.2010 [cit. 2011-03-17]. Typografická pravidla. Dostupné z WWW: <http://www.pslib.cz/ke/Typografick%C3%A1_pravidla>.
- [28] kolektiv autorů. *Základy žurnalistiky pro redaktory studentských časopisů*. vydání první. Horní slavkov : Otevřená společnost o.p.s., 2004. Novinářská fotografie, s. 41-52. Dostupné z WWW: <<http://www.osf.cz/download/files/publikace.zaklady-zurnalistiky.pdf>>. ISBN 80-903331-4-1.
- [29] kolektiv autorů. *Základy žurnalistiky pro redaktory studentských časopisů*. vydání první. Horní slavkov : Otevřená společnost o.p.s., 2004. Grafika, s. 17-27. Dostupné z WWW: <<http://www.osf.cz/download/files/publikace.zaklady-zurnalistiky.pdf>>. ISBN 80-903331-4-1.
- [30] Česko. ZÁKON č. 46/2000 ze dne 22. února 2000 o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon) : ve znění zákona č. 302/2000 Sb., a zákona č. 320/2002 Sb.. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, . Dostupný také z WWW: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=535>>.
- [31] Žurnalistická etika. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, 19.9.2006, last modified on 4.8.2010 [cit. 2011-03-18]. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDurnalistick%C3%A1_etika>.

- [32] *Syndikát novinářů České republiky* [online]. c2008 [cit. 2011-03-18]. Etický kodex novináře. Dostupné z WWW: <<http://syndikat-novinaru.cz/1/5/36/etika/eticky-kodex>>.
- [33] *Mapy Google* [online]. c2011 [cit. 2011-03-22]. Vlastní mapa. Dostupné z WWW: <<http://maps.google.com/maps/api/staticmap?center=Leskovice&zoom=7&size=700x500&maptype=roadmap&markers=Prichovice&markers=Bratislava&markers=Krtiny&markers=Praha%204&markers=Liberec&markers=Brno&markers=Brno%20Hady&markers=Praha%2012&markers=Smperk&markers=Praha%205&markers=Jested&markers=Mistek&markers=Praha%206&markers=Moravany&markers=Klokoty&markers=Vestec&markers=Hradec%20Kralove&markers=Plzen&markers=Praha%2010&markers=Zabreh&markers=Praha%202&markers=Kobylnice&sensor=false>>.
- [34] *Skautský oddíl Pětka 2009* [online]. 2011 [cit. 2011-06-22]. 35. skautský oddíl Liberec. Dostupné z WWW: <http://www.odd-petka.cz/modules/showsection.php?ID_sekce=7>.
- [35] *Časopis skautského střediska Dvojka* [online]. 2006 [cit. 2011-06-22]. Čigoligo. Dostupné z WWW: <<http://www.dvojka.cz/cigoligo/>>.
- [36] *Čigoliga* [online]. 2010 [cit. 2011-06-22]. Dvojka Praha. Dostupné z WWW: <<http://verejnost.dvojka.cz/prazska-dvojka/cigoliga>>.
- [37] FOGLAR, Jaroslav. *Dobrodružství v temných uličkách*. Vydání v tomto souboru druhé. Praha : Olympia, 1991. Tajemství Velkého Vonta, s. 375-570.